

جوتکہ

ناول

Ketabton.com

ایاز اللہ ترکزی

ایم اے پبلیٹیو پیمنور یونیورسٹی

جونگرہ

جونگرہ

پینتو ناول

ایاز اللہ ترکزے

ٲول حقوق د مصنف ٲه حق کنبی محفوظ دی
د کتاب نوم.....جونگرہ
لیکونکے.....ایاز اللہ ترکڑے
کمپوزنگ.....حبیب الرحمن صافی
ٲائیتل ڈیزائن.....محمد ابراہیم
د چاپ ٲاٲی.....اعراف ٲرنٹرز
محلہ جنگی ٲینبور ۲۵۸۰۰۰۶
تعداد.....۵۰۰
بیعہ.....۱۲۰ روٲی

انتساب

د پښتو ژبې نامتو شاعر او د چاربيتې

د صنف ښه ليکوال

ارواښاد استاذ فرید جان بابا

په نوم

د اياز الله تركزي ادبي شغف

د ښکلی او اعلیٰ کردار نه بغير کامياب ژوند تيروول نشي کيدې .
په ټوله نړۍ کې ادب د ژوند په هر اړخ باندې خپل کردار ادا
کوي. چه څوک په څه نه څه طريقه د معاشرې او ماحول ښه تحفظ
غواړي انشاء پردازي کوي ليکوال ورته وئيل کيږي . د ژبې د
عالمانو په نزد چه کوم قام د خپل ځان او د خپل جهان ښه جاج
اخستې شي هغه قام ته د پرمختگ لارې پرانستې وي .
د تنقيد تفهيم او تنقيح په حواله که مونږ تاسو غور او کړو
نو د تنقيد برداشت کول نه يواځې دا چه غټ کمال دې بلکه د
شخصيت د عظمت نتيجه هم ده . د علم وادب خاوندان د خپل فن
د عظمت په سبب تل تر تله ژوندی او ياد ساتلې شي .
ځلسي ليکوال اياز الله تركزي د چاربيتې د فن د ماهر
ليکوال او د خپل عصر لوي اديب او استاد ارواښاد فریدجان بابا د
سيوري تر څنگ د کچورۍ په زړه راښکونکي سيبه کې د حاجي

امان الله ڪرهه په ۲ فروري ڪال ۱۹۷۶ عيسوي ڪال ڪنبي سترگي غرولي دي او ڌ خپل چاپيريال په رومانوي ماحول ڪنبي دهه ته هم لڪه د واصل خان عاجز ڌ آدي ليڪ لوست او ڌ شعر و آدب ترڪه لگيدلي ده . ابتدائي تعليم ئي د خپل ڪلي سڪول ظاهر آباد نه چه ڌ اتم جماعت امتحان پاس ڪيو او لسم جماعت ئي ڌ ڄمڪنو ڌ ثانوي سڪول ڄمڪنو په ڪال ۱۹۹۱ ڪنبي پاس ڪريدي . دولسم جماعت امتحان ئي ڌ گورنمنٽ ڪاليج پيڻور نه او ڌ پيڻور ڌ جامعې نه ئي ڌ ايم اي پڻيتو ڊگري په ڪال 2010 ڪنبي حاصله ڪريده .

اياز الله ترڪزي ڌ آدي شغف په حقله مونڊر وئيلي شو چه موصوف په ڄانگري توگه پڻيتو اردو دواړو ڙيو ڪنبي د ليڪ لوست شوق ڌ جنون تر حده ساتي ڌ شعر و آدب په ميدان ڪنبي هغه په نظم او نثر دواړو صنفونو باندي ڪار هم ڪوي او چه كوم منظوم مئثور ليکونه يئ زماله نظره ڄمڪنو تير شوي دي شو منتخب شعرونه يئ دادى :ع

ختم نه هو ڪبهي دنيا ميں محبتوں کا سلسله
چاهے جتنا بهي بڑھ جائے نفرتوں کا سلسله

تاریک رات میں کوئی جلتی چراغ ہے
دیکھا ہے تیرا چہرہ تو دلِ باغِ باغ ہے

مُنڈلاتی ہے مستی تیرے اردگرد
یہ مست مست انداموں کو کیا سمجھوں

آزاد نہیں ایاز! عشق سے دنیا میں کوئی دل
کوئی عشق مجازی کوئی عشق حقیقی میں مبتلا

آتی ہے تیری ہونٹوں پہ تبسم کبھی کبھی
جسے گرتی ہے صبح پھول پہ شبنم کبھی کبھی

دور سے مجھے جلا کر خود بھی جلوگے
اچھا نہیں صنم یوں دور تیرا رہنا

چہرہ کتاب سا، ہونٹ ہیں ورق اُسکے
لفظ آنکھیں، اُسے پڑھنے کو دل کرتا ہے

دیکھو! ایاز اُسے کتنی خوبصورت بنائی گئی ہے
اُس مصور کے آگے جھکنے کو دل کرتا ہے

میں نے چاہا ہے تجھکو چاہتا ہوں اور چاہتا رہوگا
رب سے مانگا ہے تجھکو، مانگتا ہوں اور مانگتا رہوگا

تجھے چاہنا میرا کام ہے، تو چاہے جو بھی کہے
دل تجھ پہ آہی گیا ہے تو چاہے جو بھی کہے

دلوں کے راستے تو آپس میں جڑے ہوتے ہیں
خواجواہ دل کی بات میرے دل سے نہ چھپانا

جتنی وہ چھیڑ رہی تھی، محبت پروان چڑھتا تھا
ہورہا تھا ایاز کو یقین تکرار کرتے کرتے

د دغې ليکوال ملگري د نثري صنف ورومېې کاوش د هغه ورومېې ناول "جونگره" د موصوف د فکري استعداد يوه داسې هنداره ده چه د چاپيريال رنگونه ئي د عائلي ژوند اوضاع راغونډوي او د ژوند پحقله سوچ ئي د خاندان جوړولو په اړه د هغه د ناول کردارونه کوم دوه کسان چه ئي په نظر کښي ساتلي دي په معاشرتي نقطه نگاه سره ښځي خاوند ته اهميت حاصل دې او چه د چاله برکته په ټوله نړي کښي د انساني نسل بقا ده او د دغې غرض وغيایت د پاره په دنيا کښي خدائي پاک د مور پلار غونډې لوې نعت هم گرځولې دې .

اياز الله ترکزې ځلې چه د جونگرې تر څنگ د نثري ليک کومه طبع ازمايي کول غواړي او پښتو ادب کښي د ناول نگاري د پاره چه هغه کومه سعي کوشش کوي په ځانگړي توگه ئي ادبي خدماتو ته په درنه سترگه گورم . باقي پاتې شو تکنیکی کېي بيشې نو ژوند د هرانسان بهترين استاذ او قيمتي سرمايه ده او هر کله چه فکر د انسان بنيادي ضرورت دې نو د وخت تيريدو سره به د موصوف په انشاء پردازي کښي ضرور ترقي پيدا کيږي

او که فکرونه ئی ښه پاتې شی نو یقیني ده چه د تخلیق په اړه به
تأثرات هم کتبه وریامومی .

زه د دغه ناول پحقله چه ایاز الله ترکیږي ئی لوستنکوته وړاندې
کوی د خپلو مشرانو په تناظر کښی ئی داسې محسوسوم لکه واحد
یوسفزې چه ” د نوی ژوند ورومبی سحر “ شعری گنډه ئی چاپ
کوله نو ډاکتر محمد هبایون هبا صیب په خپل تأثر کښی وئیل چه
واحد لا حلسې دې او دغه میدان کښی نو وارد دې خو د هشنغر
خخه د غزل بابا ښاغلی اکرام الله گران صیب وئیل چه بر خور دار
که خپل ارمان تر سره کوی نو د چا شه کار دې چه منع ئی کړی او
هه وایم چه ایاز الله ترکیږي که ناول لیکل غواړی نو خامخادې
اولیکي خو هغه د قاعدې خبره چه مونږ کله په اول ادنی کښی د
خپل سکول په کلاس کښی ناست وؤ ارواښاد محترم استاذ محمد
ظریف خان المعروف به مشر استاذ په مترنم انداز کښی چه به ئی
درس راکاوه مونږ هم په هغه آهنگ کښی داسې به وئیل چه تختی
راواخله خط پرې اولیکه لږ اولیکه خو ښه اولیکه دا به موزده کول
چونکه ناول یو داسې نثري قیصی وی چه د کوم خاص نقطه نظر

لاندې د ژوند حقيقي او واقعاتي عكاسي كوي چرته چه مركزي كردار ته ئي هيررو وائي او دغه هيررو په ذريعه لوستونكي د كائنات د حقيقتونو مطالعه كولي شي خو د دلچسپي د پاره د تخيل په شكله رنگ صداقت بياني او حقيقت نگاري پكښي د ناول خاصه وي نو مونږ اياز الله تركزي ته څنگه وئيلي شو چه گني هغه دې خپل ادبي شوق نه پوره كوي بلكه چه موصوف دغه ناول ليكل غواړي نو بايد چه د ناول تكنيكي اړخونه د تفريح او مسرت په رنگ كښي را اونغاړي عشقيه ، سياحتي تاريخي بلند اخلاقي رنگيني دې د عصري تقاضو مطابق مربوط كړي او د خپل ناول روح يعني پلاټ ، مكالمه نگاري انساني كړه وړه او د ماحول ژوندي تصويرونه چه په ښه اندازه كړي شي ځكه چه ناول د خپل دور ترجمان وي او د خپل دور د تهذيب عكاسي كوي د منظر نگاري په ذريعه د رزم بزم ادلون بدلون او د ټول ژوند ژواك د تصويرونو په مرسته مونږ د ناول د كردارونو د مختلفو اړخونو مطالعه كولي شو .

دا ناول د اياز الله تركزي د هغه د سوچ او ښه فكر نچوړ

دې. ښه ښکلي اوضاع رنگونه ئې د لوستونکو د پاره راجور کړې دي
خپل دغه هنر ته وده ورکولو د پاره د پښتو نور ناولونه بایډ
مطالعه کړې چه د یو خو نومونه دا دي . د پرویز شیخ توده بکره ،
کوټه پیسه روپې د روح پې ، د برگودر غاړه ، د صاحبزاده محمد
ادریس پیغله ، د حمزه شینواری نوې چپې او نوې پښتون د غلام
حبیب افغانی مینه او فرض نور هم ډیر ناولونه شته چه ناول
نگارانو د پاره نوې لارې په گوته کوي . خدایې دې اوکړې چه
ایاز الله ترکزې د خپلو ښو صلاحیتونو په برکت د ملک و قوم په
کار راشی . آمین .

پښتو
ممتاز حسن " دولت زی "

د امن بحقله د اياز الله تركزي ادبي غوښتني او عصري تقاضي

د اياز الله تركزي ناول ”جونگره“ د علامت نگاري يوه
ښه او سپيڅلې نمونه ده ليكوال نه صرف پخپل چاپيرچل پخپله
سيمه بلكه په درسته نړۍ كښي د امن داعي دې د ناول مركزي
كردار ساجد د يو داسې طبعي نمائندگي كوي . چې هغه په معاشره
كښي د معاشرې د لاسه داسې كارونو ته مجبوره شي . د جيل جيلر
او د پوليس نور افسران چې هغه ته د ښه ژوند تيرولو يادگيرنه
كوي او د هر قسم مرستې او تعاون يقين دهاني وركوي . په
ماحول كښي د هغه كلاس نمائندگي كوي . چې څوك د معاشرې
نه د منفي سوچونو وجود ختمولو د پاره هلې ځلې كوي .

ساجد ته چې كله د بلقيس مور دا اوواني ” چې د بلقيس
غوښتو د پاره خپل مور پلار راوليږه “ دا د ناول Turning
point حيثيت لري . ولې چې نه خو د ساجد مور او پلار وي . او

نه خو نور خلق هغه د دې کار د پاره د ساجد ضمانت کوی . اوس دا د لیکوال فنی مهارت دې چې هغه د خپل مرکزی کردار دا مشکل څنگه حل کوی . ولې چې د هغه هیرو ته په معاشره کېنې د حیاناک ژوند تیروولو د پاره د بال بچ او د ښځې ضرورت دې . ساجد چې په کوم انداز کېنې ځان له خپل مور پلار ، رور ، او خور پیدا کوی دا هم د لیکوال تکنیکی مهارت دې .

”جونگره“ د مختصر پلاټ ښه ناول دې . پلاټ ئی ښه مربوط او گنبدلې دې . ټول کردارونه ئې د ژوند د څه نه څه اړخ عکاسی کوی . که دا اوائیلی شی چې څنگه یوه گلدسته د رنگا رنگ گلونو او پانډرو ښکلې امتزاج وی دغسې ناول هم د مختلفو کردارونو یوه گلدسته ده . ولې چې د ساجد خپل ځانه د سوات ، مهند، مهاجر، آفریدی ، باجوړ د افرادو نه جوړه ده او آخری منظر خو ئې ډیر زړه راښکونکې دې . ولې چې ساجد د واده په جوړه کېنې د جونگرې حفاظت په ډیره بهادري سره کوی .

فضل مالک صاحب

”بنکلي جونگره“

کله چې د مخطوط قلمي نسخې په ټاټل مې جونگره ناول د
بناغلی ایاز الله ترکی صیب صرف په نظر شو نو ډیر ډیر خوشحاله
شوم. د نثر کې به د ساینسی کتب جغرافیه ، میډیکل وغیره پوره
شی . خو ناول د ادب هغه صنف دی . چې بغیر ناول ادب نیسگرې
دی . د نیکمرغې ناول پښتو ادب کې په زاړه اصطلاحات زمانه
قدیم کې موجود ؤ. چې ستر صاحب دیوان شاعر عبدالقادر خان
ختک خلور سوۀ کلونه تیر په حساسی اولیکلو . دغه حساسی
داستانونه د فیاض د شهزاده بهرام او گل اندامې شهزادګی د
رومان ټول خویې نزاکت عشق و محبت او ساجی برابری شوشلم
کله محاسن او تقاضې پوره کوی . د ساج د ارتقاء سره دغه په
شعر کې داستان د ۱۸۵۷ء پسته په انگریزی کې ناول پښتو
ژبه کې هم اوپیژندلې شو . د وینس شهزاده ترجمه شو . پیغله ،
گل خان ، زرکې سترګې چهپ شو . نور ډیر بنکلي ناولونه اولیکلي

شو . خو د خپلې نثري شعبه له رويه اسلوب او ټيكنيك يې هم نوټي شو .

ناول يو سيند چې د غرونو رغو ميدانونو چينې ورته رالويدې . گني افسانې ډير كردارونه ، مكالمات درلودې . د نور محمد تركي صيب سنگسار د بنگ مسافري او سپين غټ كتابونه دي . د مكسم گوركي مور هم غټ كتاب ناول دي . حكه عالمان اديبان صيبان د افسانه او ناول په منځ ضحامت نه ناولت رسي كړې دي . ظاهر ده چه د افسانه په مقابل كښې به كردارونه او مكالمې زياتې درلودې . او د ناول نه به لازم ده كم وي .

جونگره د اياز الله تركزي ناولت دي . او ډير ښكلي او دلچسپ دي . موضوع ئي هم دومره شرتيدلې نه ده . كميت او كيفيت هم لري . پټ او ښكاره اگاهي دواړه وركوي . جيل خانه كښې اكثر د پريت په ورځ قيديان د ډوډي د كمې اود خرابو اوږو جيلرته شكايت كوي د جونگرې زيور طبع به ئي ښكلا نوره سوا كړي .

محمد اشرف غمگين هشنغر چارسده

۲۷ فروري ۲۰۱۱ عيسوي

بسم الله الرحمن الرحيم

زما د ناول په حقله

نه پوهيږم چي د ناول په حقله حبا د ليكلو حس څنگه راژوندي شوي دي نو چي څومره پام كوم نو هغه ناول چي ما لوستلو او د جملو څخه ئي محظوظ كيډم د حبيد كاشييري د اردو ژبي ناول "شكست آرزو" زه هم په ليكلو مجبور كړم .

هسي ناولونه خو مي ډير لوستلي دي اوس هم ئي لولم او د لوستلو شوق ئي لرم خو د پښتو ژبي نامتو ليكوالي او د ادبي حُسن ميرمن حسينه گل "ملكه" او سلمى شاهين "كه رڼا شوه" كوم هغه ناولونه دي چه د معاشرې او ساجي شعور عكاسي كاندې د دي گران كار دا جونگره زما آزمائشي كوشش دي زه د دي پحقله پخپله يو رائې نشم قانمولې بلكه گران لوستونكي به د دي په حقله خپل گټه وړ آراء چي راكوي زه يو جهان مننه ورته وايم . بيا هم چه كومو ملگرو ما سره د دي كتاب په اهتماماتو كښي مرسته

تعاون چه يی کړې دې د محترم أستاذ بناغلی ممتاز حسن دولت
زی او د اوچتې پائې ناول نگار ماهر تعليم او بنه ليکوال چې په
دوايه ادبيات کبسي ئې په وړمبي حل ناول متعارف کړې دې . د
محترم پرويز شيخ ، بناغلی سليم راز او د هشنغر د ادبي خاورې
ستر ليکوال او تذکره نگار محمد اشرف ”غمگين“ او بناغلی فضل
مالک ټولو صيبانوشکريه ادا کووم چې د ناول په ليکلو کبسي ئې زه
د انشاء په منشاء پوهه کړم غاړه به می بند وی چې د ارواښاد
واصل خان عاجز ، طاهر شاه طاهر او رياض ديوانه نوم وانخلم
چې بنه قلم کاران دی او چاچي د ادب په دنيا کبسي حما جذبات او
احساسات د نظم او نثر دواړو صنفونو طرفته راگرخولی دی او نن
چه زه د جونگرې تر عنوان لاندې دا خپل کاوش تخليق مې ما د
پاره د وياړ او خوشحالی باعث دې الله د اوکړی چې زما دا کاوش د
ژوند او معاشرې د ښيگرې په کار راشی .

په درناوی

خاورې اياز الله ترکزے

د نمر زيرې طلائی پلوشي د سحر د هوا په اوبه سوري د
 خوشحالی د زيري سره د جيل د کړکي د سيخانونه وتي ، د هغه
 مخ ، سر او سترگي ئې بنکلولي او هغه له ئې د رهائي او د نوي
 ژوند په چپه خله مبارکي ورکولې . او ولې نه ، هغه واقعي د دې
 مبارکي مستحق وو حکه چې د يو کال د مسلسل د قيدوبند د
 تکليفونو برداشت کولو نه پس هغه د خپلو ارمانونو او اميدونو
 آزادي دنيا ته روان وو . دا خوان خوک وو او د خه حيثيت خاوند
 وو ؟ دازلمې د ديرشو کالو يو بنکلې ، بنائسته لوړ دنگ خوان وو
 چې د خدائي په دې دومره لويه دنيا کبې ئې هيڅوک نه وو .
 د ساجد زره د خوشحالی نه ټوپونه وهل . د هغه په خيال کبې د
 جهانگير پورې ، قصه خواني او ملحقه بازارونه او محلي تاويدي .
 د هغه په غوږونو کبې د دکاندارو آوازونه او د هغه په سترگو کبې
 د دغه خايونو تصويرونه وو . هغه خپلو قيديانو ملگرو سره ناست

وو او د نوي ژوند منصوبي ئې جوړولې چې په دیکښې يو جن کتې راغې او هغه ئې د جيل د بارک نه بهر کړو .

جن کتې په ډکه ځله هغه له د رهائې مبارکې ورکړه او دې سره ئې دا هم اووي چې ” صيب دې غواړي “ . هغه دومره خوشحاله شو چې د خپلو ملگرو نه ئې رخصت او اخنه پخنه هم وانه غشته او هغه سره روان شو . چې لږ مخکښې لاړو نو د جن کتې په وينا د سيخانو لوي گيت ته اودريدو او د صيب د حکم انتظار ئې کوو ، يوه شيبه پس يو بل جن کتې د سيخانو دروازي له راغې او وې وئيل :

” قيدي نمبر ۲۵ . نوم ساجد خان “
جیلر دنوم اخستو سره خپل سر اوگړولو ، د جیلر د سر ویختنه ټول په نوکری کښی سپین شوی وو. بیا ئی خپله پوزه اوگړوله او سر ئې اوچت کړو نو مخې ته ورته قیدی نمبر ۲۵ ساجد خان ولاړ وو دې لوړ حوان ته په کتو باندي د جیلر د سر نه ټوپی روستو طرفته په غورزیدو وه نو حکه ئې د سر نه لرې کړه او مخې ته ئی په میز باندي کښوه .

جیلر: ساجدخانه په جیل کښی دننه ستا ریکارډ ډیر زیات ښه وو هم

دغه شان تاله پکار دی چی د جیل نه بهر هم خپل ریکارډ د ښه ساتلو کوشش اوکړې .

ساجد: ”سرجی: په جیل کښی چی روټی څومره په آسانه ملاویری که چیرې هم دغه انتظام تاسو بهر هم اوکړی نو انشاء الله ریکارډ به خامخا ښه وی“

جیلر په خندا شو او دده ته ئې اوکتل. خو د جیلر سر ساجد ته په کتو سره په بار بار اوچتیدو او ځکنه کیدو باندې خوږیدو نو ددې په وجه دده ته ئې په کرسی کښی د ناستې وینا اوکړه.

جیلر: ”ستا سزا پوره شوې ده ځکه تاته د ناستې اجازت درکوم او هغه هم خپل مخامخ ناسته.“

خما خبره واوره په دنیا کښی ټول خلق د روټی په سختی سره د میلاییدو شکایت کوی . په دې دنیا کښی چی اوسیرې نو ډیرې سختی به ستا مخې ته راځی ، روټی په سختی سره میلاییری خو که

سوچ اوکړې نو عزت د دې نه هم ډیر په سختی سره ملاویری

ساجد: ”ټیک ده“ ساجد سر اوخزولو ”چی په خپته کښی روټی وی نو د عزت خیال به اوکړې او چه اوکې وې نو څه خیال به اوکړې ،

خير اوس خو به زۀ په خپلو لاسونو محنت كووم او حلاله روزي به گټم ، خو دا يقين به ستا هم وي چه كوم عزت حرام خورو ته ميلوېږي ، هغه حلال خورو ته نه ملاوېږي “

جیلر: ”خيرته بيا هم خپل پوره كوشش كوه چه دوباره دلته رانشي ، او كه په شرافت د ژوند تيرولو نو بيا به د شريفانو غوندي دلته نه راځي.“

ساجد: ”خو سرجي: تاسو خو ټول عمر هم دلته اوسېږئ.“
جیلر ورته په غصه كښي او كتل ، خو ساجد بيا زر اوئيلي .
”گوره تاسو غصه كيږئ مه ، ما دلته داسې قيديان هم اوليدل چي غل نه وو خو د غلا په الزام كښي نيول شوې وو، او داسې هم وو چي قاتل نه وو خو د چا عزت د بچ كولو په وجه قاتل شو ، خو بيا هم د هغه شرافت په خپل ځاني باندي اوس هم دي ، سرجي: ما په خپلو سترگو باندي ليدلي دي ، چي دلته ستاسو غوندي شريف سړي هم راځي ، ځكه چي د جيل نه بهر د شرافت څه معيار نشته ، د قانون سترگه د شريفانو او خرابو خلقو په پيژندو كښي اكثر ناكامه وي “

جیلر یکدم پاسیدو او وئی وئیل

”ستاغوندی تعلیم یافتنه خلقو سره بحث نه شی کیدی ، خو واوره
ته یو انسان یئی ، ستا په زره کبسی به ډیر ارمانونه وی ، ستا په
سترگو کبسی به ډیر خوبونه وی ، ولې ته نه غواړې چه یو بنکلی او
خائسته ژوند تیر کړې .“

ساجد: ”غواړم ، خو زه به په دې معاشره کبسی بڼه ژوند څنگه تیر
کړې شم ؟

څوک خو پکار دی چه ما خوین کړی ، څوک خو چه ما د ژوند
ملگرې جوړ کړی ، چه څوک خو ما خپل ضرورت اوگنډی او ځما
عزت او کړی.“

جیلر: ”که د چا عزت نه وی نو په بڼه عملونو باندې خپل عزت
پیدا کوې شی ، که ته یوازې اوسیرې نو ټول خلق به تا ته د شک په
سترگه گوری ، که ځما منې نو یوې حیاناکې جینئ سره واده او کړه
، دا واوره چه کله د یو انسان په دنیا کبسی عزت نه کیږی ، نو
هغه د اول یو وړوکې شان خاندان جوړ کړی اول د د هغې نه په
وړه پیماننه باندې د بڼې او بچونه عزت واخلي ، او بیا هم د دې

خاندان خلق غټيږي ، او هم دا خاندان په مزه مزه غټيږي ، او هم د دې سره تر لرې لرې پورې عزت هم خورېږي ، اوږده ورځ خلق او وائي چه دومره دلونې خاندان مشريو محنتي او مشقت كوونكي ساجد خان وو.

ساجد: ”ډير خلق په مونږ كښي د شيخ چلي په شان په خپل سر باندي د آبرو شكري ايښي وي او سوچونه كوي ، چه څنگه به يو ښكلي كور او لوني خاندان جوړ كړي ، خو د ژوند يوې لټې سره هغه ټولې آبري ماټې شي ، او كه چيرې زه هم داسې او كرم نو وايا ځما غوندي يو سزا خوړونكي سپري له به څوك خپله لور خور وركړي ؟“

جیلر! ”ته خپل كوشش كوه څوك جيني خوښه كړه ، او رښته ئې او غواړه زه به ستا ضمانت او كرم چه دا يو شريف سپري جوړ شوې دي ، اصل كښي مونږ غواړو چه د دې جيل نه هر يو قيدي بهر لار شي نو د شرافت ژوند شروع كړي ، په دې وجه مونږ ستاسو په شان خلقو سره تعاون د پاره تيار يو ، او په دې كښي دا شرط دې چي ته به هم مونږ سره پوره تعاون كوي .“

ساجد: ”تاسو حُما دومره حوصله زياتوئ نو زه به ضرور تعاون کووم، او زه تاسره په تلو تلو کښی دا وعده کووم چه د خپل برداشت تر آخری حده پورې به د حالاتو مقابله کووم ، که چيرته د يوې جينئ د خندا نه يا د کومې مور د غيږې نه ماله مينه ملاؤ شوه ، نو هم د دغه مينې په آډه به د عزت ژوند تيرولو طريقې ايزده کووم .“

جیلر د خپلې کُرسئ نه پاسيدو او وې وئيل .

”ډير ښه حُما ستا نه هم دا اُميد وو، د يو شريف په شان ژوند تيرولو په لار کښی که تاته شه سختی پيښې شوې، نو ته د خپل علاقې تهانيدار سره ملاويږه ، زه به نن ستا په نامه يو سفارشی خط هغلته اوليرم ، دا واخله شه روپي د عزت ژوند شروع کولو پورې به ستا پکار راشی .“

ساجد د پيسو اخستونه انکار اوکړو او وې وئيل .

”سرجی ! ما د روپي ضرور جړلی دی ، حُکه چه حُما په خواه شاه کښی ما ډير ژړيدالی خلق ليدالی دی خو زه مجبور نه يم ، زما په خپله محله کښی يو دکان د دهوی توپ شته ، حُما نوکر به اکثر

ماله ملاويدو له راتلو، او ماته به ئې وئيل چې د دكان كارښه
ټيک ټاک روان دې، ته دا پيسې چرته بل ضرورت منده ته
ورکړه.

جیلر ډیر خوشحاله شو او ساجد سره ئې لاس ملاؤ کړو او ورته ئې
وئیل زه دا منم چه ته د دننه نه یو ډیر ښه انسان یئې، زه تا په
نیکو امیدونو سره رخصت کووم، الله د ستا حفاظت او کړی د
سیخانو والا دروازه کهولاؤ شوه، هغه د دروازې نه بهر شو او بیا د
جیل د غټې دروازې په مینځ کښی وره دروازه کهولاؤ شوه او بهر
راووتلو، ساجد چه د جیل نه بهر راووتلو نو کهولاؤ فضاء کښی ئې
سا واخسته، او وې وئیل ای آزادي هوا اوس زه هم ستا په شان
آزاد یم، د ځناورو په شان به د جیل په انگرې کښی بندیدو د پاره
بیا لار نشم، زه خو یو انسان یم او د نورو انسانانو په شان به د
آزادی ژوند تیروولو حق اخلم.

د دکان نوکر ئې د استقبال دپاره راغلې وو، چه خپل مالک ئې
اولیدو نو زر ئې ورته سلام او کړو، ساجد را نیزدې کړو او غاړه
ئې ورکړه، حکه چی په دې غټه دنیا کښی د ده د غاړې والا بل

هيڅ څوک نه وو، د جيل نه بهر وتلو سره ئې زړه ټوپونه وهل چې
څوک داسې وي چه راترغاړه ئې باسې او د تنهائې دا ټول پراس
اوپاسم .“

نوکر: ”ساجده روره ستاد پاره مې رکشه راوستې ده ، ته ما سره
لاړ شه او خپل دکان اوگوره او پوره د يو کال حساب اوکړه“
ساجد نوکر په ملا باندي اوټپولو او ورته ئې اووئيل خپل حساب
ځان سره کيږده ، او که څه پيسې د راوړې وي نو راکه ، زه نن
ورځ او شپه په ټول ښار کښې په آزادي سره گرځم .“

نوکر د جيب نه څه روپۍ راوخلې او ورته ئې ووئيل باقی د گټې
پيسې مې په بينک کښې جمع کړې دي ، دواړه په رکشه کښې
سواره شول او روميې جهانگير پورې ته لاړل ، ساجد يو کال پس
خپله محله ليدل غوښتل . دلته د ده د درې کمر يو کور وو . د
لارې طرفته کمرې نه ئې د دهويې توب دکان جوړ کړې وو .

ټکنړه غرمه وه د نمر پنجې په زمکه لگيدلې او ښخې شوې وې . په
بازار کښې د خلقو پيږه کمه شوې وه دوکاندارانو له هم خوب
جوټې ورکولې او سترگې ئې مرغۍ مرغۍ کيدې خو ساجد باندي د

گرمی زورگری نه چلیده حکه چې د هغه د زړه په کائنات کښې خوشحالی په چپو او د سپرلو وږمې په مستی او گډیدو وې. د ډیرې خوشحالی نه د هغه خپه په زمکه نه لگیده . هغه ته ټوله دنیا د حان غونډې خوشحاله او مخلصه ښکاریده . هغه دا غوښتل چې خپله خوشحالی زړو دوستانو سره شریکه کړي او هغوی ته د خپل آئنده ژوند په ښه او صحی طریقه تیرولو یقین دهانی ورکړي . هغه په دې غرض ییل ییل دوست ته ور اوږدووو..... خو خوک هم بهرنه راوتل ، دیو گاونډی کور والا اووئیل چه خاوند مې اوده دې ، یو ورته اووئیل چه هغه په کور کښی نشته .

ساجد نادان سپرې نه وو ، په هرڅه پوهیدو چه د محلی شریف خلق دده نه حان ساتی ، په داسې محله او په داسې دنیا کښی به څنگه اوسیدې او د چانه به مینه اوغواړې ؟ ، څنگه به بیا د حان د پاره عزت اوغواړې او یا جوړ کړې ، زړه ئې مات شو او نوکرته ئې اووئیل .

”ته دکان کهولاؤ کړه او کینه ، زه به د شپې ناوخته راحم په مزه مزه به دې محلی والو ته یقین ورکوم چه ساجد بد معاش مړ شوې

دې ، که تاسو لکه مینه ورکړه نو هغه به هم ستاسو په شان شی او یو شریفانه ژوند به تیروی .“

دائې او وئیل او د محلي نه روان شو ، بیا د قصه خوانی په کوڅو کښی پیدل گرځیدو ، او د دې کورونو او دکانونو په خواه کښی تیریدو خلقو ته ئې ډیر په مینه کتل ځکه چی د قصه خوانی دنیا د دة د وړو کوالی نه خپله دنیا وه ، دلته اوسیدونکی خلق د دة خپل خلق وو ، خو خپل رشته دار ئې نه وو ، صرف د قصه خوانی سره ئې رشته تړلې وه ، ځکه دا چانه پیژندو ، او دة ټولو ته په مینه مینه کتل د دة د نظره ډیرې خائسته جینکې تیرې شوې ، د جیلر خبره ورته رایاد شوه چه ځان له څوک جینی خوښه کړه ، او بیا ئې خپله ناوې جوړه کړه او د یو نوی خاندان ابتداء اوكړه د دنیا په دې دستور باندي به درته عزت ملاویدی ، خو هغه ښکلې جینی به څوک وی چې د دة په نصیب کښی لیکلې شوې ده ، اکثر به ئې جینکو ته ډیر په مینه مینه کتل ، خو اکثره جینکو به د دة طرفته کتل هم نه . بعضی جینکو به ورته خالی یو سر سری نظر سره اوتکل او تیرې به شوې ، لکه چی څوک ملنگ په فت پاته باندي

ولاړوی .

دوه جینکې د ده په خواه کښې تیرې شوې ، یوې خپلې ملگرې ته

اُووئیل

” دا څه ځنگلی دې لکه په مودو مودو ئې خپل شکل په شیشه کښې

نه دې کتلې “

ده چی په خپل مخ باندي لاس ووهلو نو بربره ئې ډیره غټه شوې

وه ، او چی خپلو کپړو ته ئې اوکتل نو د یو کال زړې جامې وې ، په

اصل کښې جیل ته د تلو په وخت د ده نه ئې خپلې کپړې اخستې

وې او د جیل کپړې ئې ورکړې وې اوس چی د جیل نه واپس

راوتلو نو خپلې کپړې ئې واپس ورکړې وې .

زر لارو او یو نزدې حمام کښې ئې خپل مخ په آئینه کښې اوکتلو

نو خپل ځان ته ئې غصه راغله ، د ده نه د آزادی په خوشحالی کښې

دا هم هیروو چی خپل ځان اوگوری چی سپرې ښکارم که ځنگلی او

آیا ځنگلی سره هم چا مینه کړې ده .

هغه زر زړه منډه خپل دکان ته لاړو ، اول ئې حجامت اوکړو او

بیآ ئې یو ښکلې سوت راواخستو او د لمبانه پس ئې واغوستو نو چی

په شیشه کښې ئې اوکتل نو ځان سره ئې اونیل اوس د ځنگلی نه
انسان جوړ شوې ، په دې کښې د کور ور اوهلې شو دۀ چی دروازه
کهولاؤ کړه نو یوه غنم رنگې جینې په ور کښې ولاړه وه . او په
لاسو کښې ئې خیرنې کپړې نیولې وې .

ساجد په زړه کښې اووئې .

که دا جینې راته ملاؤ شوه نو واده به ورسره اکریم او د دې ټولې
کپړې به هم وینځم .

دۀ ترینه ټپوس وکړو ”ته څوک ئې ؟“

”جینې سترگې اوریولې اووې وئیل . تۀ څوک ئې ؟ . او ځما د جانی
په دکان کښې څۀ کوې .“

ساجد ورته اووئې ”دا ځما کوردې . او جانی ځما نو کوردې . او ځما
په دکان کښې کار کوی .“

جینې خپل لاس د گډا په انداز اوخوزولو . ”زرځه د دکان سوټ
دې څۀ اچولې دې چی اوس د کور مالک هم جوړ شوې . جانی سره
ځما خبره شوې ده . هغه به ماسره واده کوی . ما به په دې کور
کښې ساتی او روزانه به ځما کپړې وینځی .“

ساجد خپل سر او گډولو او جاني ته ئې آواز او کړو . هغه په منډا
منډا راغې . بيا ئې چې جينئ اوليده نو جک په جک او دريدو .
ساجد ترينه تپوس او کړو .

”وايه کنه دا څه حرکتونه دي . ولې ته به د واده نه پس دا ځما په
کور کښې ساتي؟“

جاني په ريږدو ريږدو کښې او وئيل ”خفه کيږه مه روره . ما خو
داسې سوچ کړې وو چې اوس خو به ته جيل ته ځې راځې او دا کور
به خالي پروت وي . نو ما ځکه وئيل چې ځما د بنځې او بچو پکار به
راشي .“

ساجد د جاني لاس او نيولو او يوې کمرې ته ئې راځکلو او ورته ئې
او وئيل ”ديخوا راشه تا سره يوه ضروري خبره کووم“ کمرې ته
چې ننوتو نو بهرغولي ته ئې کتل چې چرته هغه جينئ رانشي . خو
هغه هم هغه شان دروازې سره ولاړه وه . او بيا ئې ورته رو شان
او وئې .

”تا دا جينئ څنگه کيږه کړه؟“

جاني په خندا شو او وې وئيل . ”څه درته اوئيم روره..... تر

اوسه پورې راته دا پته نه ده لگيدلې چې دا مې گيره كړې ده او كه
خه ئې گير كړې يم . دا ډيره غريبه جينئ ده . دې سره د كپرو د
وينځلو پيسې نه وى . ما ورله بغير پيسو او وينځلې . دهغه ورځې
نه دا په ما باندي مهربانه ده . كه چرته گرانى نه وې زياته شوې او
د وينځلو ريت نه وې اوچت شوې . نو دې به خا په شان د يو
دهوي په خائي چرته د شهزادگانو خوبونه ليدل .“

ساجد د كور غولى طرفته وكتل او په سوچ كنى دوب شو چې دلته
گرانى دومره زياته شوې ده ، چې د كپرو وينځلو د پاره جينكى
خپل صفا بدنونه پيش كوي ؟
ساجد: ”خه وايه كنه :هغه تاله دې كمرې ته راځى .“

”راځى كله كپرو وينځلو له راځى او كله هى هى هى .....؟؟ دا د
ده د شرميدو يو انداز وو . ساجد ورله په ملايو گزار وركړو او
ورته ئې اووئې خه شابه تبنته . د دې نه پس كه هغه د واده نه
مخكينې راغله نو د دكان نه به د نېغ اوباسم .“

جانې په مندا دروازې ته لاړلو . او ساجد كمرې كنى شيشې ته
اودريدو او په زړه كنى ئې اوئيل چې .

”زه د يو صفا او پاک ژوند د پاره د جيل نه راوتې يم . ماته هغه مينه نه ده پكار چې د دهوي توب په خرابو كپرو كښي پټه وي . زه به د خپل كوشش مطابق دا كند وينم . چرته يوه جينې به گورم او خپلوم به ئې . چې د غريبي او دگرانئ د وجې نه ماله راشي بلكې زه به د هغې د بنځې توب نه متاثره كيږم نو بيا به ورسره هم . بس هم دا به حبا د خوښې جينې وي .“

ساجد د كور نه بهر راوتلو او د خپلې خوښې جينې په تلاش كښي گرځيدو . نو ولې د خپلې خوښې جينې چرته په لار كښي ملاويدې شي . دا پير وخت او صبر غواړي . بيا كه چرته قسمت مهربان شي او شوک اچانك ملاؤ شي . په دې دې كښي يوه مياشت تيره شوله . خو دې د وخت فرهاد ته چرته جينې ملاؤ نه شوه . حكه چه دې د ملاوت په بازار كښي خالصه مينه چرته ملاويدې . د جيل نه دوه ورځې پس د خپلې علاقې تهانې والا هغه غوښتې وو . چې كله هغه هلته اُورسيدو نو تهانيدار سره د هغه د محلي څلور كسان ناست وو . تهانيدار چې ساجد اوليدو نو زر پاسيدو او لاس ئې ورسره ملاؤ كړو . هغه شريفو كسانو چې دا اوليدل نو حيران

شول. حكه چي د قانون يو محافظ د يو سزايافته سړي سره د پخير راغلي په انداز ملاويدو. بيا ئي ساجد ته هم د ټولو په شان د كيناستو د پاره كرسى وركړه. بيا تهانيدار په خپله كرسى كښي كيناستو او وئي وئيل.

”ساجده د جيل نه ستا ريكارډ ماته ملاؤ شوې دې. په دې ريكارډ كښي د جيل ريو خط هم دې. چي په هغې كښي د ډي. آئي. جى سفارشي دستخط هم شامل دې. لهدا كه چرته د نبي شيپ هم درته حما ضرورت پيخ شي نو انكار به درته نه كوم.“

د ساجد په سترگو كښي د خوشحالي اوبنكي راغلي او وې وئيل.

”تهانيدار صاحب! زه به ستا دا احسان چرې هم هيرنه كړم او چرې به درته هم د شكايه موقع درنه كړم. تاسو ته يو درخواست كوم كه چرته حما خلاف حه شكايه راغلو نو ما د صفائي د پاره ضرور راغواړئ.“

”بې شكه. ماته هم ددې د پاره دلته راغونډتې پيې. ستا د محلي دا خلور شريفان ستا خلاف د شكايه د پاره راغلي دي. ما د دوى د ژبي نه ستا نوم اوريدو سره دوى ته صفا ووئيل تاسو چي د چا

خلاف شکایت کوی. اول به هغه مخامخ راغواړو. اوس ته راغلي نو
ځکه ستا په مخامخ ترینه تپوس کووم چی دوی ته ستانه څه
تکلیف دې؟“

یوسړی په کرسی کښی اړخ بدل کړو او په اینختیدو سره ئی
وویل!“ انسپکتر صیب! چی قانون د ساجد حمایت کوی نو بیا
ځموندږ څه مجال چی موندږ به څه اووایو.“

انسپکتر اووویل.“ که د ساجد غلطی وی نو قانون به د ده هسې
پسې حمایت نه کوی. ته چی څه ویل غواړې بغیر د څه ججک نه
وايه“ دویم شریف سړی په کرسی کښی نیغ شو او اوې ویل.
موندږ شریف خلق یو. ز موندږ په کورنو کښی ځوانې، لوریانې او
خویندې دی. موندږ غواړو چی ز موندږ په محله کښی داسې یو سړی
هم اونه اوسیدږی چی بال بچه داره نه وی.

او د چاچی ریکارډ مخکښې نه خراب وی. د داسې خلقو د لاسه
موندږ د شپې په سکون سره چرته اوده کیدو شو.“

“اوجی.“ دریم سړی اوویل اکثر د غلا وسوسه راسره وی.“
انسپکتر اووئی. تاسو خلقو ته صرف د دې خبرې پیره ده چی

ستاسو په محله کښې غلا اوشی . زه د دې تهانې انچارچ یم .
اوس درته د دې حائي رجسترکھولاؤوم او درته ئې بنائم چي د
يوکال په مينځ کښې کله چي ساجد په جيل کښې وو نو ستاسو په
محله کښې خومره غلا گانې شوې دي . او ډير غله نيولي شوي هم
دي . اوباقی به هم زر اونيولي شي د ساجد دې غلو سره هيڅ تعلق
نشته . نو بيا تاسو د ساجد په موجودگي کښې په سکون سره څنگه
نه شي اوسيدې ؟ .“
دلگ ساعت د پاره خاموشي شوه . کيدې شي دغه خلقو څه جواب
د پاره سوچ کولو . انسپکټر اوونيل .
”مونږ پوليس والا د غلو او بد معاشانو يو اصول ډير ښه پيژنو او
منو ئې هم چي چرته يو غل يا بد معاش په خپله محله کښې نه غلا
کوي او نه بدمعاشي کوي . يو شريف سړي د بل شريف سړي د
جيب نه خو څه پټولي شي . خو يو غل د بل غل جيب کله هم نه وهي
، د بدمعاشي په زړه کښې هم ډيره لکه ايمانداري ضروري وي .“
ساجد اوونيل ”سرجي . زه تقريباً د دې ښار ټول غله او بدمعاشان
پيژنم . زه دې شريفو خلقو ته يقين ورکوم چي ځما په موجودگي

کښې په يو بد معاش هم زمونږ محلي ته رانشي“
چا په جواب کښې هيڅ هم اوڼه وئيل . ځکه چې هغوی د ساجد په
خبرو باندې يقين نه کولو .
انسپکټر د دوی نه تپوس او کړو
” آيا تاسو کښې د کوم يو لور خور ته دا شکايت شته چې ساجد
هغوی ته په غلط نظر سره گوري ؟
يو شريف سړی د گرسی په بازو باندې لاس کيښودو او وئې وئيل
” دچا مجال دې چې زمونږ لوريانو خويندو ته به په غلط نظر
اوگوري . مونږ به د هغه ژوند گڼوډ کړو .“
انسپکټر او وئيل . ” چې ستاسو په ځان دومره اعتماد دې نو دلته د
څه خبرې شکايت کولو له راغلي وي ؟ . که يو کس ستاسو په شان
شريفانه ژوند تيروول غواړي که تاسو د هغه ډاډگيرنه نه شي کولې
نو داسې مجرمان به د قانون په ذريعه تر کومه په صحيح لاره
راوستلې شي ؟ زه تاسو ته يو درخواست کووم چې تاسو د خپلې
همدردي او مينې سره او په روغ نيت سره ساجد ته د يو ښه ژوند
تيروولو موقع ورکړئ .“

چی کله مونږ ټول په جمع د ده عزت شروع کړو نو دا به هم دغه عزت ساتلو د پاره کوشش کوی چی مونږ ته د ده د طرفنه څه شکایت ملاؤ نه شی.

انسپکټر د ډیر وخت نه دوی پوهه کول او دوی په او سره د او وئیلو د پاره مجبوراً سرونه خوزول . بیا دوی ټولو د ساجد سره د تعاون کولو وعده اوکړه او د هغه ځانې نه لارل د دوی د تلو نه پس ساجد ته انسپکټر اوئیل.

”په دې دنیا کنبی ځان د پاره یو ښه ځانې جوړول ډیر سخت کار دې. زموږ خلق هم څه عجیبه دی . شوک چی په غورزیدو اووینی نوزرۀ خوږتیا ورسره کوی او چی شوک په ترقی اووینی نو د حسد د وجې ئې شکایتونه کوی . تاڅه سوچ کړې دې چی په داسې ماحول کنبی به د ځان د پاره څنگه ځانې پیدا کړې؟“

”ماله جیلر مشوره راکړې وه که چیرې زه یوازې اوسېږم نو ټول به ماته بد عمله او بد معاش وائی . نو ځکه ماله چیرته یو جینی سره واده کول دی او د یو ښه کور په شکل اوسیدل دی . ځکه چی د ښځې او بچونه او د یو ښه کور نه بغیر په دې معاشره کنبی عزت

جوړېدې نشي .“

انسپکټر په هوسره سر او خوزولو .“ ډیره بڼه مشوره ده . تاله زر

تر زره په دې باندې عمل کول پکار دی .“

”خو شوک به ماله لور راکړي ؟ زه نه غواړم چې شوک د غریبې نه

مجبوره وي او ما بدمعاش کنړی او پیا هم ما سره خپله لور ، خور

اوتړی . زه د نورو د مجبورې نه فائده اخستلو سره خپل کور نه

جوړومه . زه په دې تلاش کښي يم چې شوک ما په مینه خان ته

غارې باسي .“

دې وئیلو سره هغه د تلو د پاره اودریدو . انسپکټر ورسره د تلو

لاس ملاؤ کړو او وئې وئیل

”خما نیک امیدونه تا سره دی تاته به ضرور چرته د یوې نیکی

جینې رشته ملاویږی .“

د دې نه پس ساجد د مینې په تلاش پسې اووتلو . خودا په ظاهره

مفت ملاویدو والا خیز دنیا کښي ډیر په گرانئ سره ملاویږی .

حکه نو دې پسې سرگردانه گرځیدل وي .

ساجد د خپل ژوند د ملگري په تلاش کښي سروهلې ، پروهلې ،

لئ په لئ گرځيدو . په بازار ، په لاره ، په پارکونو او چوکونو کښي
لئ ډيري د نظره تيري شوې . په ډيروې سترگي خوږې شوې . د
ډيرو په وږموې زره گل وگلزار او ذهن باغ و بهار شو خو يوې هم
چرې په خطا هغه ته او نه کتل . يوه هم د هغه د نيسگرې ژوند
درمان جوړ نشوه . هغه لکه د شوکيدلي او پريوتلي گل د هرې گل
اندامې د خپو لاندې پانږې پانږې او ريزه ريزه شو خو چا هم هغه
اوچت نه کړو او چا هم د زلفو په ول کښي ځانې ورنکړو ، د هغه د
زره په پرده به دغه ټولې حسيني او مه جيني تلې راتلې او رو رو
به وتلې .

کله کله خو به د هغه د دنيا د خلقو نه و بالخصوص د صنف نازک
نه د بې رځي په وجه کرکه او نفرت پيدا شو . هغه ته داسې معلوم
شوه چې هغه چرته د بلې دنيا نه راغلي دي او دې دنيا او دې ښار
کښي بالکل اجنبي دي . هغه ته د ژوند د يوې داسې ملگرې
ضرورت وو چې د هغه د ژوند تعبير او کړي چې د خلقو په نظر
کښي هغه د سړيتوب او عزت مقام حاصل کړي .

يوه مياشت پس ده په آرمي سټيډيم کښي يوه جيني اوليدهه . که

چرته صرف دۀ ورته کتلي وې نو څه خبره نه وه . دا به د هېشه په شان کتلو سره دجينئ په خواه کښي په مايوسئ سره تير شوې وو . خو په اصل کښي دې جينئ هم دۀ ته کتلي وو . د يو ځل کتلو نه پس په دوئم ځل هم کتلي وو .

او چي کله ئې په دريم ځل او کتل نو د غورځيدو په انداز په چمن کښي کيناستو .

دۀ ته خو تر نن پورې چانه وو کتلي ، ډيره موده پس د دۀ د زړۀ د کور په ور باندې چاټک ټک کړي وو . او هغه هم درې ځله . نودۀ د زړۀ دروازه کھولاو کړه او په چمن کښي کيناستو . هغه لږه لږې د نهر په غاړه په بينچ باندې خپلو ملگرو سره ناسته وه .

ساجد د يو شاعريه شان د هغې د حُسن تجزيه نه شوه کولې . بس د دۀ د پاره دومره کتل هم کافي وو چي جينئ ډيره ښکلې ده او دۀ ته ئې درې ځل کتلي دي . د دريو عدد ډير ښه وي . الله درې ځل توبه قبلوي هم دا د کال په دريمه مياشت په دريم تاريخ پيدا شوې وو . د دۀ د کور کمرې درې دي . او درې ځل جيل ته هم تلې وو . په نکاح کښي به درې ځل قبلول وي . او دې جينئ درې ځل

ده ته کتلی وو.

لږ وخت پس هغه جينئ د خپل ملگرو سره پاسيده او ريستورنټ ته لاړل. ساجد هم دوی پسې لاړلو. او بيا هلته يو خالی ميز ته په گرسی کنبی کيناستود ده نه لږه لږې په ميز باندې هغه ناسته وه او ده ته ئې کتل پيرا هغوی ته يخ بوتل په ميز باندې کينبودو. ده هم بيره ته د هغې په شان د بوتل آرډر ورکړو. چي کله بوتل ده له رالونو ده او کتل چي جينئ شريت په يو گلاس کنبی اچولو. ده هم خپل شريت په يو گلاس کنبی اچول شروع کړل. جينئ گلاس اوچت کړو او يو وړوکي شان گوټ ئې ترينه اوکړو او بيا ئې گلاس په ميز باندې کينبودو. ده هم دغه شان اوکړل. جينئ چي د ده دا حرکت اوليدو نو خپله لويته ئې څمول شروع کړل. نوده هم خپل کالرتيک کول شروع کړل.

څه وخته پورې دا سلسله شروع وه. هغې به چي څکلو د پاره گلاس اوچت کړو نو ساجد به هم خپل گلاس اوچت کړو. يو ځل جينئ ته اچانک انتروشي راغلو. د آن آن..... کولو سره ئې د انتروشي د پاره ځله کھولاؤ کړه. نو د ساجد ځله هم کھولاؤ شوه

.جينئ انټروشي اصلي وو او د ساجد نقلی وو. خو دواړو ته د انټروشي نه داسې ديكې ملاؤ شوې چې د دواړو د لاسونو نه گلاسونه پريوتل . د ريسټورنټ پيراگان او نورو خلقو دوي ته په حيرانتيا سره اوکتل .

ځکه چې دواړو ته د انټروشي حادثه په يو وخت راغلي وه . چې پيرا د دواړو ميزونه صفا کړل او لاړل نو د جينئ خوا کښي د جينئ د ډلې نه يوه ميډم پاڅيده . د ساجد خوا کښي په يوه کرسئ کيناسته ، مسکئ شوه او په رازدارانه اندازې اووې .

”ځوانه ! د عشق په اول کښي داسې زکام اکثر کيږي او انټروشي راځي . زه د ډيرو وخت نه دا تماشه کورم . زه د يوې څمږې بنځه يم زر زرخا د سوالونو جوابونه راکوه .

”آيا تا واده کړې دې؟“

”نه جی ما لا واده نه دې کړې .“

”د کرايه په کور کښي اوسيدې که خپل کور دې؟“

”جی . په خپل کور کښي .“

”نو کړی کوې او که کاروبار؟“

” د دهوی توپ کاروبار کوم په جهانگیرپوره کنبی مې خپل دکان
دې د دهوی توپ “

ستا مور پلار ، قوم قبيله يا رشته دار؟ زما مطلب دې زه هغوی
سره لیدل غواړم .

” په دې دنیا کنبی حُما هیڅوک نشته “

” نو بیا په دې جینی سره واده څنگه کوي؟ څوک خو ستا مشر پکار
دې . ستا په خپلو کنبی ستا د ضمانت والا څوک خو به وی چی دا
ثابته شی چی ته یو نیک او نینه کردار والا هلک یې . “

ساجد پیر په فخر سره او وویل . ” جی حُما د علاقې تهائیدار به حُما
ضمانت درکوی . “

” حُما حُما..... حُما مطلب؟. میډم کرسی زر روستو طرفته کړه .

” په تهانه کنبی خو د غلو او بدمعاشانو ضمانت کیږی. آیا.... آیاته
هم....؟ “

” جی هو. خوزه اوس یو شریف سږې جوړ شوې یم . د سنترل جیل
جیلر صیب . د پولیس ډی . آئی . جی صیب ، او حُما د علاقې
تهائیدار صیب به دا گواهی ورکوی چی زه د شرافت ژوند تیروم

“.

”داته چي د څومره افسرانو حواله راكوي . د دؤ تعلق خو د غلواو
بدمعاشانو سره دي . ته ضرور سزايافته يني هم د دي وجي نه د
دوي سره پيژندبرلي شوې ده . ولي چي يو شريف سړي د داسي
افسرانو ضمانت نه مخكښي كوي .“

”گوره ميډم تاله پكار دي چي ما سره نيكي او كړي . زه لكه ستاسو
د خاندان يوې شريفې جيني سره واده كول غواړم .“
”يره خا . نو د دي جيني څه جرم دي چي زه ئي تا سره واده او كړم
او بي عزته ئي كړم . . . . بس ياد لره ادي نه پس د دي جيني ذكر په
ژبه رانه ولي . د دي طرف ته په اوچتو سترگو هم اونه كوري . اونه
د دي پسې روستو راروان شي . گني زه به په تهانه كښي ستا خلاف
شكايت درج كړم .“

دي دهمكي وركولو سره ميډم خپلې ډلې له لاره . او خپل ډل ئي
وركيو . او بيا ئي دغه جيني او نور ټول را روان كړل او ده ته ي په
غصه غصه كتل . پس دومره دهمكي كافي وه په تهانه كښي به ستا
خلاف رپورټ اورسي اوس ده دي جيني پسې تلو سره خپل

ريکارډ خرابول نه غوښتل ... هائي ښکلي جيني چي دده ته ئي په مینه مینه کتل . په نفرت سره ئي ترینه واخسته په ژوند کښي ئي چي خوڪ په رومي خل خوښ کړي وو د هغي د پيليدو نه پس ئي دا تجربه اوشوه . چي صرف په عشقيه انداز کښي سترگي جنگولو سره جيني نه ملاويږي .

که د قانون محافظ ئي ضمانت اوکړي بيا ئي هم د هغه ښکلي جيني لاس په لاسونو کښي نه راتلو . ځکه چي د جيني والا د هلک تر اوسه پورې چال چلن ته گوري . او که چيرته سزايافته وي نو بيا خو خوڪ چرته يقين کوي . يا يقين ورکولې شي چي د واده نه پس به د دې هلک چال چلن ټيک شي . صحي خبره ده چي ټولو جينکو والا تعليم يافته او گټې والا خلق خوښوي او په سزايافته باندې لارې هم نه ټوکی .

هغه ترخو ورخو پورې د هغه جيني په سوچونو کښي پروت وو . بيا خو ځله هغه پارک ته لاړلو . چي دلري نه په پټه ئي يو نظر اوگوري . نو دې کړيدلي زړه ته خو به لگ غوندي قرار ملاؤ شي . نو بيا هغه په نظر رانغله کيدې شي د دې مور پلار هلته تلل د دې

وجي نه پريښودل چي اوس دې پارک ته يو سزايافته راضي .
ده آخر په رو رو خپل زړه پوښي کيو چه هغه جينئ مړه شوې ده .
د دې په وجه په نظر نه راضي . په مړي باندي ټول عمر ژړا کول د
هوښيار توب خبره نه ده .

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆☆☆

☆☆☆

خه درې مياشتې پس بيا يوه جينئ ملاؤ شوه او بالکل په رښتيا
ملاؤ شوه . حکه چه په ښار کښي هنگامي وې . پوليس په خلقو
باندي لاهي چارج کولو او هغه په يو منډا راخوشي وه او ده سره
اوجنگيده او په يره کښي ئې اوئيل
”مم..... ما بچ کړه ما په خه تحريک کښي حصه نه ده اخستي
دا پوليس والا به ما اونيسي او تهانې ته به مې بوخي ما بچ که ما بچ
که.“
ده د هغې لاس اونيو او يوې کوخي ته ئې راخکله . د لاس نيولو نه
پس ده ته احساس اوشو چي دا خومره نازکه ده . دده نه ټولې
هنگامي هيرې شوې حکه چي د هغې د بدن خائست تباهي کوله .
ده هغه د يوې کوخي نه بلې ته او د بلې نه بيا بلې ته بوتلو بوتلو
کښي د هغې د مخ د خائست په تماشه وو . لکه د سندر چپو په
شان هغه د ده په يولاس کښي اوږيده راوږيده د ده نه د آرمي
ستيدم والا جينئ بالکل هيره شوې وه . حکه چي ده سره دتلو والا

جینئ سره محبت لکه د پترولو د اور په شان یو دم لکیدلې وو.
ده په زړه زړه کنبی پولیس والاته دعاگانې کولې. حکه چی د دوی
د لایهی چارج په وجه ده ته دومره بڼکلې جینئ ملاؤشوه.
خلورمی کوشې ته رسیدو سره د یو کور دروازی سره اودریدل
جینئ د ستړی والی نه په تیزه تیزه سا اخستلو کنبی اوئیل.
” ستا ډیره ډیره مننه حما کور راورسیدو. ته ډیر بڼه انسان ئې تا
حما مدد اوکړو اوزه د بیچ کرم زه به ستا دا احسان هیچرې هم هیر
نه کرم.“
ساجد په زړه کنبی اوئیل چی په شه خیره لگ اودریدل پکار دی
د سوچ سره ده اچانک اوئیل.
” په دې کنبی د احسان شه خیره ده ته دومره بڼه یئې چی زه
ستاد پاره د سربازی هم لگووم..... که د خوښه وی نو امتحان
واخله.“

جینئ په حیرانتیا سره سر اوچت کړو خو چی ساجد سره ئې سترگې
ملاؤ شوې نوزر ئې خکته کړې. د هغې د انگو شرمیدلې سوروالی
دا بڼکاره کوله چی چیرته په ژوند کنبی په رومی خل خوک د دې

د پاره د سرپازی لگوي . هغه چپ شوه او خپل کور کښي په برنډه
کښي روانه شوه. د هغې د رو رو او اودریدو والا تک نه پته لگیده
چی تلل ئي زره نه غواړي .

ساجد خان سره په سوچ کښي شو .

”ته خو خپل کور ته راورسیدی . اوس به الله خبر زه چرته
کړیږم. بار هنگامي دی کیدی شی چی بیا د پولیس ډانگو سره
مخامخ شم .“

جینی ته اچانک د خپلې غلطې احساس اوشو چی اوس هغه کس چه
زه ئی راورسولم او دې په هنگامو کښي سروهلې پرېږدم . نوزر ئي
اویلی .

”ته لک اودریده هه زر راحم“

دې وئیلو سره هغه کور ته لاړه برنډه خالی پاتې شوه خو جینی د
ساجد په سترگو کښي پرته وه . ده په ولاړه ولاړه دغا اوغونبته .

”یاالله کیشتی می تیره کړې ته حما روغ نیت پیژني زه دا جینی
خپل عزت جوړه ووم او په دې معاشره کښي خان له د عزت

یوخانی جوړه ووم

په کوم کور کښی چی د ښځې اوبچو مینه وی خلق هم هغه کور ته د عزت په نظر گوری . جیلر صیب ډیره ښه مشوره راکړې وه . زه به په دومره غټه دنیا کښی ځان له یو وړوکي غوندي کور جوړه ووم .“

د دُعا غوښتلو په مینځ کښی یوې بودی ښځې د کور دروازه کھولاؤ کړه او ده ته ئې اووئې .

”څو یه دغلته ولې ولاړ یئې . دننه راځه بارچی هنگامې ختې شی نویا به لاړ شی .“

ساجد بودی ته سلام کولو سره دننه ننوتو بیا د بودی په اشاره باندې دننه لاړلو . ساجد چی په کومه کمره کښی کیناستو هغه د قیمتی فرنیچر او نور د ډیرو څیزونو نه ډکه وه . دکمې حالت نه پته لگیده چی د دوی مالی حالت ډیر ښه دې . دا په صوفه کښی کیناستو او هغه ښځه په بله صوفه کښی کیناسته . او وئې وئیل .

”څو یه ته اچانک لکه د فرشتې راغلې . گنې نو په دومره هنگامو کښی به بلقیس ډیره زخمی شوې وه . او کیدې شوه چی نیولې شوې هم وې . ما دې ته وئیلی هم وو چی مُلکی حالات صحیح نه

دی بهر ته مه خا خو دا دن سبا جینکی زمونډ اوری کله . “
ساجد اووئی . ” اوس به ستا لور ستا خبره ضرور منی حکه چی په
دې هنگامو کښی دا ډیره یریدلې ده . “
” هو د درخ خوړلو نه پس عقل راحی په دې دنیا کښی عجیبه عجیبه
تساشی کیږی خما غونډې ژوند وهلی بشخې هم یو حل د لور په باره
کښی درخ خوړلې وو . “
” خا هغه څنگه ؟ “

” شه به درته وئیم خویه . . . . . دو کاله مخکښی ما د بلقیس د پاره
یو هلک خوښ کړې وو بلقیس خما صرف هم یوه لور ده . زمونډ
نه پس دا هر شه د دې دی . د دې د پلار دا خوښه وه چه زووم دې
مونډ سره خمونډ په کور کښی اوسیدې د ده د خوښې مطابق هلک
هم رضاشو . “

د ساجد زړه په ډویدو شو . او په زړه کښی ئې اوئیل چی بلقیس د
ملاویدو نه مخکښی پردی کیږی . نو زړ ئې تپوس اوکړو .
” ولې د هلک مور پلار هم راضی شوی وو شه ؟ “

د هغه مور پلار مړه شوی وو د هغه نور رشته دار هم نه وو مونډ

سوچ اوکړو چی یوازې هلک دې که د زووم په شکل کورته راشی نو مونږ به ورله هم د خوڼې مینه ورکړو . نو ځکه مونږ د بلقیس واده د هغه هلک سره اوکړو .

ساجد په مایوسۍ سره اوئیل . ”دبلقیس واده شوې دې څه ؟ .
” بس صرف د نوم واده شوې وو ځویه ..... هغه خود واده په شپه
ځما د لور کسړې ته راغلو ځما لور ته څه پته وه چی د دده په زړه
کښی څه دی . هغه بلقیس ته اووڼې چی زلمې په خپل لاس د ناوې
کالی کوزی .

هغه د کالوکوزولو رواج پوره کړو . په مخ نبودنه کښې چی څومره
پیسې جمع شوې وې . هغه ټولې پیسې او ټول کالی ئې راغونډ کړل
او په کهرکۍ باندې او تښتیدو . بلقیس بدنصیبه په بنارسۍ کښې
پت مخ ناسته وه د سهار آذان پورې ئې انتظار اوکړو چی د دده
زلمې به بیا راشی او د دې بنارسۍ به اوچته کړی او دا به اوگوری .
سهار چی ما د کسړې ور اووهلو نو د دې هوش په ځانې شو خو تر
هغه پورې هر څه تالا شوی وو . د الله ډیر شکر دې چی ځما د لور
عزت روغ پاتې شو .

ساجد سرگرولو او په سوچ کښې وو. او د سوچ خبره هم وه ځکه چې دا هم په دې دنيا کښې يوازې دې. او د دې نه مخکښې د دې دنيا يو يوازې کس د بلقيس مور پلار سره ډيره غټه دهوکه کړې وه. بنځې وئيل ”د الله په فضل سره مونږ سره د پيسو کمې نشته دې او مونږ ته په دې هم افسوس نشته چې مونږ په چا بهروسه اوکړه هغه دهوکه باز اوختلو. خو بلقيس څه وخته پورې پاگله غونډې وه. د دې زړه ته ډير غټ خفگان رسيدلې وو. يو کال پس مونږ يو لوڼې عالم نه تپوس اوکړو او د بلقيس ټول حال مو ورته اوونې. نو عالم اوونې چې د نکاح نه پس سړې د خاوند په ځانې لکه د غل راشي او د خپلې نکاح شوې بنځې مخ قدرې اونه گوري. او بيا يو کال پورې ئې د نان نفقې ذمه داري قبوله نه کړې نو په داسې حالت کښې طلاق اوشي. تاسو د بلقيس واده بل ځانې کښې کولې شئ.....

اې ځويه زه خو هم داسې په خبرو يم تاته مې د يوې پيالې چانڼيو خت هم اونه کړو کينه زه زر راحم.“

بنځه د چانڼيو د پاره لارله نو ساجد ته د سوچ موقعه ملاو شوه. بيا

ييا به ئي د بلقيس مخ په سترگو کښي غړيدو . هغه سوچ کولو چي يو کس دومره ښکلي او ساده باده جيني خپله ناوې جوړه کړي او ييائي د بنارسئ اوچتيدو نه اوراندې بغير کتو لگ غوندي کالي اوتښتوي . د داسي کس نه به بل شوده او پي وقوفه شوک هم نه وي . که چيري هغه د بلقيس سره خپل ژوند تير کړي وې نو ورته به يو ښکلي ښځه هم ملاؤ وه او د عزت ژوند به ئي هم تير کړي وو کوم خلق چي عزت نه گنډي هم هغه خلق لکه غوندي غلا باندې خوشحاله وي .

کاش چي بلقيس ماته ملاؤ شي دا د مالدارو مور پلاريوه لور ده . خو حماً د دولت لالچ نه دې صرف بلقيس حماً ضرورت دي . يا الله ماله د بلقيس سره د عزت ژوند تيرولو موقع راکړي .

لگ وخت پس بلقيس په تيري کښي چائي راوړلې او د ساجد مخامخ صوفه کښي کيناسته او چائي ئي په پياله کښي اچولې . په دې وخت کښي ساجد ته د بلقيس د دیدن پوره موقع ملاؤ شوه . ډير زړه راخکونکي مخ ئي وو . د چائيو پيالي په حائي مې زړه غوښتل چي په لاسونو کښي د دې د حياء نه ډک مخ اونيستم . خو

بيائي پيالئ اوچته كره د چائيو گوټ دوران ئي د هغي د مسكانه
ډك مخ ته اوكتل او بيائي په زره كښي اوئيل .

”چائي د يوې پيغلي د شونډو په شان دي . چي پكښي گرمي هم
وي او خوږوالي هم .“

خو هغه گرمي او خوږوالي زر پاسيدو او لاړله حكه چي مورئي راغله
او د بلقيس په حائي كيناسته او وئي وئيل .

”خويه ته چرته اوسيري؟“

ساجد ورته اوئي چي په جهانگير پوره كښي مي د دري كسرو خپل
كور دي . او هم په دغه حائي كښي مي د دهولي توب دكان كهولاؤ
كړي دي .

بنخي اوئيل .

”ايا ستا مور پلار تا سره اوسيري؟“

”جى.....جى او.“ د ساجد د خلي نه يوه دروغ خبره اووته . د
دي نه مخكښي د ده په دماغو كښي د دي دا خبره نه وه راغلي .
خو د وخت په تقاضه د ده نه خود بخود دروغ اوئيل شو . او كيدي
شى چي ده خپل حان يوازي بنودو سره د بلقيس او د مور په نظر

کښې ځان شکن نه کولو .

”په کور کښې د نور څوک څوک دی .؟“

زړه ئې نورو دروغو ته جوړ شو چې صرف د مور پلار په وجه کار نه

کيږي د خلقو خو روڼه خویندې هم وی .“

”یوه خور او یو ورور دې .“

”او ښځه بهی ؟“

”جی ځما تر اوسه واده نه دې شوې .“

”ځامخا“ ښځه غلې شوه او سرخوزول ئې شروع کړل

”چرته د رشتې خبره خوبه روانه وی .“

”نه جی . چرته چی مې جینی خوبه شی د دې د وچې رسته نه غواړم

چی چرته انکار اونه کړی .“

”اې ځویه دا څنگه خبرې کوې . جینی والا خو په یوه خپه ولاړوی

چی چیرته څوک راشی رسته او غواړی او دا بوجه زرتزره کوز

شی .“

ساجد په اینښتیدو انداز کښې اوئیلې . ”گوره ستا خبرو سره ځما

حوصله زیاتیري . ز.....زه ستا د لور رسته غوښتې شم .؟“

بنځي په خندا سره اوونې . ” اې ځويه ته خو ډير تيزيڼي تاله داسې خبرې نه دي كول پكار . ته د دستور مطابق خپل مور پلار راوليږه . زه به هغوي سره ملاو شم . څه سوچ به كوم څه ځان به پوهه ووم بيا به جواب دركوم . “

د ساجد ځله اونښته . د بلقيس حاصلولو د پاره اوس ده خپل مړه مور پلار څنگه ژوندی کولې شوو؟ د دروغو په وخت ده دومره لرې سوچ نه وو کړې چې د رشتې خبره چيرې نو اول به مور پلار پيدا کړي .

بنځي ترينه تپوس اوکړو .
”ته په كوم سوچ کښې پريوتې . داسې معلومېږي چې ستا مور پلار به راضي نه شي . “

ساجد په تادي سره اوونې . ”نه جي داسې څه خبره نشته . ځما خوښه ځما د مور پلار خوښه وي . خو څو اصل خبره دا ده چې ځما مور پلار نشته . “

”څه مطلب ؟ “ بنځي په حيرانتيا سره اوونې ” ولې اوس تا ماته دروغ وئيل ؟ تاسو د نن سبا هلکان د جينئ والو له داسې دهوکي

ولي ورکوي؟“

ساجد پوهه شو چي بازي د لاس نه اوځي . داسي خوبه دا يوه جيني هم حاصله نه کړي . او زر تر زره ئي خبره غونډه کړه او وائي وئيل .

”ت.....ته په غلظه شوې . ته زما مشره ئي تاته زه دروغ نه شم وئيلي . په اصل کښي ما دا وئيل غوښتل چي ځما مور پلار دلته نشته .“

”نوييا چيرته دي؟“ بنځه لکه شان نرمه شوه .

”جی.....ځما پلار حج ته تللي دي .“ په ټنډي کښي ترينه هم دا دروغ او وئيل شو .
”ستا مور او رور خور خوبه وي؟“

”نه جي هغوي لاهور ته تللي دي . زه به ورته فون اوکړم او روابائي غواړم .“

”ټيک ده .“ هغې په مطبيني سره اووئي . چي ستا مور راشي نو هغه مونږ کړه راوله . لورې دا د چائيوپيالي لوښي راشه يوسه .
په جواب کښي د بلقيس آواز رانغلو . بنځي لوښي اوچت کړل او

خان سره اونغوریده او لاره .
”داجینکې چیرته لارې شی . په کور کنبی دلگ وخت دپاره هم نه
کینی . ضرور به دگاونډیانو کره تلی وی .“
ساجد د خپل خانی نه پاسیدو او اوښی ویل . ”ماته اجازت راکړه .
خما خیال دې چی بهر به هنگامې ختې شوې وی .“
”بنځې د راتلو سره اووښی . ښه ده خو په خیال سره خا الله د ستا
حفاظت اوکړی او خپله مور ضرور راوله .“
ساجد پیر په آدب سره سلام اوکړو او د کور نه بهر راوتلو . بهر
راوتو سره لگ په خفگان کنبی وو خکه چی په تلو کنبی ئې بلقیس
اونه لیده . خودا خفگان ئې دلگ وخت دپاره وو چی لگ مخکښې
لارو نو دوه کوره پس د دریم کور په دروازه کنبی بلقیس ولاړه وه
. د هغې لیدو سره ساجد یو دم تازه شو .
هغې په مزه غونډې اووښی .
”خما په زړه کنبی یره ده . لگ په خیال خه ، زه به په دې سوچ
کنبی یم چی ته به کور ته په خیر سره رسیدلې ئې او که نه .“
”ته اوس فکر مه کوه . اوس به زه ستا دپاره د خان حفاظت

کووم. که چیرته سبا هنگامې نه وې نوزۀ به تاته د اطلاع دپاره هم هغه حائي ته راحم چیرته چی ته ماسره ملاؤ شوې وې .“

ساجد جواب اوریدو بغیر مخکې روان وو. په ټوله لاره ئې دا سوچونه کول اود بلقیس د مینې دې انداز لوبولو. چی هغې سره د دۀ شومره فکر وو. چی د دۀ د پاره د یو گاونډی په دروازه کبې راغلي ولاړه وه . او د خپل کور نه حما د پاره د دریم کور دروازې ته راغلي وه . او آیا دا ما د هغه حائي نه تر خپل کوره پورې راوستې شوه ؟“

د خپل کور پورې راوستو د پاره دله اوس ډیر دروغ رښتیا کول وو. او فی الحال د دروغو د رښتیا کولو حۀ صورت په نظر نه راتلو. دۀ د واده نه پس بچی خو پیدا کولې شو . خو مور پلار ئې چیرته پیدا شوو؟ او بیا د پاخه د یو رور او یوې خور ضرورت هم وو. دا ډیر زیات گیر شوې وو. بلقیس دۀ ته د راتلو سره د لرې کیدو خطر زياتیده . او چی کله د دۀ دماغو کار پرینودو نو نیغ په نیغه تهائیدار له لار لو . او هغه ته ئې ټوله قيصی تیره کړه . او بیا ئې ورته اووئې .

”انسپکټر صيب. اوس زه شه اوکرم؟ په رومبي حل چي مي رښتيا اوونې نويوه جيني د لاس نه اووته. بلقيس ډيره ښه جيني ده. ډيره خوږه خوږه جيني ده. که حما واده د دې سره اونه شونو حما زره به مات شي او زه به دهغي د بيلتون غم برداشت نه کړي شم. ته حما د پاره شه اوکه کنه.“

”زه شه کولې شم. تا په دروغو باندي هر شه خراب کړي دي. زه دا منم چي ته رښتياونې نو د ښه کورني والا خلق به تاته کله هم لور خور درنه کړي. زه تاته د دروغو ترغيب نه درکوم. خو په بعضي حائي کښي د نيك کار دپاره دروغ ونيل پکار وي. بعضي ډاکټران مريضانو ته د دروغو تسلي ورکوي او ژوند پرې تيروي. ته هم په دې معاشره کښي شه خلقو ته د دروغو تسلي ورکولو د پاره د دروغو مور پلار پيدا کولې شي او د يو عزت داره په شان د ژوند ابتداء کولې شي. شوک خپل مور يا پلار جوړول شه جرم نه دي. بلکي دا خو ډيره ښه خبره ده—“.

ساجد په تندي سره اوونې. ”نوبس انسپکټر صيب ته حما پلار جوړ شه“.

”خ...خه ز...زۀ. خوزۀ ستا پلار خنګه جوړېدې شم؟ ګوره
کنه ته د دیرشو کالوینې او زۀ د پنځه دیرشو کالویم . دا خود منلو
والا خبره نه ده . چی ماته پنځه کاله پس پیدا کړې یې . چیرته
بودا سړې او بودی پنځه او ګوره . داسې به درته دیر خلق میلوشی
چی د اولاد د پاره به ترسیرې هغوی ته به خوښی ملاوشی او ته به د
مور پلار کمې پوره کړې .“

اول د یوې جینې تلاش وو . چی هغه ورته ملاوشوه نو اوس د مور
پلار په تلاش کښې ووتلو . د ژوند په دیرولارو کښې د دې
حقیقت پته اولګی . چی بچوته د مور پلار وجود څومره ضروری
وی . خو ولسی آیا ده د چا په کور کښې کتې شو او آواز ئې کولې شو
چی که د چا اولاد نه وی نو څما کور له دراشی او څما مور پلار د
جوړشی .

☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆

ساجد چي ڌ خپل مور پلار او روڼرو خوياندو په باره کښي ڌ بلقيس مور ته کوم دروغ وئيلي وو اوس ڌ هغي ڌ رشتيا کولو په چل نه پوهيدو او رشتيا کول به ئي څنگه ځکه چي مور پلار او خپلوان ڌ هغه وونه . څه په مشکله ورته يوه رينيم بدنه ، او گل بدنه خداي په گوټو ورکړي وه خو ڌ هغه خپل شخصيت کښي دومره ازغي وو چي ڌ هغي حصول ورته نه صرف مشکل بلکه ناممکن ښکاريډو . هغه په هر حالت، په هر قيمت او په هر ډول طريقه ڌ هغي حاصلول غوښتل او هر څه ته تيار وو خو څنگه او څه رنگي؟ ټوله ورځ او ټوله شپه به ئي سوچونه او فکرونه کول خو د دې وړانې ماشورې سر ورته نه ملاويدو . بلکه چي څومره به وخت تيريدو هومره به ڌ هغه پريشاني زياتيدله . کله کله به په وينه کښي اوده او اکثر به په اودو کښي وينې وو . کله کله به ڌ شپي ناصافه پاڅيدو ڌ کور په غولي کښي به گرځيدو او چي ساه به ئي ډوبه شوه نو غوټه نيمه شپه ، سرتور سر ، خپي يبله

خپې او پړانستې گړيوان به بهر اوتو ، په گلې كښې به ولاړ وو او د
هغې د كور د گلستان په وږمو به ئې د خپل زړه مړاوې گلشن تازه
كولو.

په دويمه ورځ ساجد هم هغلته اوسيدو چيرته چې ده سره بلقيس ملاؤ شوې وه . هغې سره د ملاويدو د پارۀ دومره بې سگونه وو چې سهر وختي پنځه بجې پاسيدلې وواو هغه ځانې ته رسيدلې وو . او په حقيقت کښې بلقيس د نهه بجو نه مخکښې هلته نه شوه راتلې . خو په خپل کور کښې په ناسته به ساجد څۀ کړي وو؟ بس کړيدو به . نو ځکه هغه ځانې ته د کړيدو په وجه راغلي وو څلور واړۀ طرفته خاموشي وه د کورونو او دکانونو دروازي بندې وې په دې وخت کښې ده صرف يوه غمښنه سندره وئيلې شوه . ” راشه کنه په انتظار کښې د کړيدو .“

د سندري خيال ئې په دماغو کښې راتلو سره هغه د ده طرفته په تيزي سره راروانه وه . ده د لرې نه اوليده تورې جامې ئې اچولې وې او ترڅ کښې ئې يوه غوټه هم وه هغه په تيزي سره په تينبته راروانه وه . دې پسې روستو ډير لرې دوه څلور کسان په چغو

چغو په منډه راروان وو. منډه کي. وي نيسي. اونه تښتي. هغه تښتيدو والا د دۀ خواجه ته رارسيدو سره په يوه کوڅه کښي تاؤ شوه ساجد ورمخکښي شو او په کوڅه کښي يې اوکتل نو هغه په منډا منډا د يو کور په برنډا کښي ننوته او د برنډي لوئي ديوال په شا باندې پټه شوه. لک وخت پس هغه سړي د ساجد خواجه ته راورسيدل. په دوي کښي يو په سانيولي انداز کښي اووي.

”تا خو دلته يوه ښځه په تښتيدو باندې اونه لیده.“

ساجد ورته اووي. ”او آو هغه په دې کوڅه کښي لارله. بيا مخکښي لاره او بلي کوڅي ته تاؤ شوه. خوڅيره حه ده؟“

”حرامی غله وه. دې ونيولو سره کسان په منډا کوڅي ته ننوتل او بيا بلي کوڅي ته واوړيدل. ساجد نه غوښتل چي هغه اونيول شي. حکه چي د نيولو والا غل تهاني ته بوتلو نه مخکښي ډير خراب وهی. او دۀ يوه ښځه په وهلو باندې نه شوه ليدې. حکه چي دۀ پخپله دا ښځه نيول غوښتل او تهاني ته ئي بوتلل غوښتل. چي کله هغه کسان د نظره پټ شول نو دا په رو، رو هغه برنډي ته لارلو. د برنډي لوئي ديوال په شا باندې هغه په نظر نه راتله. هغه په رو

رو بغير د خپو آوازونه دروازې پورې اړسيډو . د دۀ دا خيال وو
چې هغه په کور کښې دننه تللې ده .

ساجد دروازې پورې د اوريدو د پاره غوږ اولگولو . نو د دۀ خيال
صحيح ووختلو .

د دروازې نه په شا د يوسړي آواز اوريدې شو . او هغه وئيل . ”
گوره زۀ ښۀ صحيح پوهيږم چې تۀ يوه غلگره يئې . يريږه مۀ زۀ هم
خۀ شريف سړې نه يم . پوليس والا ماته نوسرياز وائي . زۀ د
يوخائې مال بل خائې ته کووم . او تا د هغه خائې مال دلته راوړلو
نو اوس به ماته پکښې نيمه حصه راکوې . بيادلته په سکون سره
ناسته اوسه اوس نمرختلو والا دې لگ وخت پس به لاړ شې .“

د هغه ښخې آواز اوريدې شو . ”اورۀ نوسريازۀ خبا د مجبورئې نه
فائده مۀ اخله . ما دا ډير په محنت سره راپتې کړې دى . تۀ خو
په يو خائې ناست يئې او پتې اخواه ديخواه کولو باندي خلق لوتې
کوې . او زۀ خپل خان په مرگ حسابووم او د خلقو کورنو ته
ننوخم زۀ د خپلې وينې او خولې گټه تا سره نۀ شم نيمه ولې .“

نوسرياز: ”دا خوبه خامخا راکوې . که په رضائې نه راکوې نو اوس

شور جوړه وم . او اوس به د پرې اونیسم .
ساجد اول د کوشې طرف ته اوکتل . بیا راستون شو او دروازه ئې
اوتکوله . د دروازې آواز سره په کمره کنبې لک وخت د پاره
خاموشی شوه . او بیا د خیزونو د اخواه دپخواه د اړولو آوازونه
راغلل په دوئم حل تکولو سره سپری آواز اوکړو .

”خوک ئیې؟“

”دروازه کهولاؤ کړه بیا به درته معلومه شی چی خوک یم .“
نو سرباز په سختی سره وئیل . خه بکواس کوې . ته خه سهار سهار
خوب خرابولو له راغلي یې . دا د شریف سپری کور دې ؟ پوهه
شوې .“

دې وئیلو سره ئې دروازه کهولاؤ کړه . ساجد هغه له د هیکا ورکړه
. او په روستو ئې دهیکا کړو او په کمره کنبې داخل شو . بیا ئې
دروازه د دننه نه بنده کړه . او وئې وئیل .

”خا نوته شریف سپری ئې . او هغه شریفه بنخه چیرته ده؟“
جوارگر اووئې . کومه بنخه ؟ په بله کمره کنبې خما بنخه ده او هغه
پرده کوی . ته دلته د خه د پاره راغلي ئې ؟“

ساجد اوونې. ”د دې دپاره راغلي يم چي اوس به دا مال درې حصې كيږي. كه ډير بحث كوي نو اوس به تا او ستا ښځه تهاني ته يوځم. د غلام مال هم د دې كمرې نه راوتې شي.“

هغه په خوشامدو شو.. ها ها ها. ته هم خپل سړي ښكاري تا سره به څه جهگره كوو. بيا بلې كمرې طرفته ئې كتلو سره اوونې اې مشرې دلته راشه. دا هم د خپلې قبيلې نه دې. د دة د خبرې ختبيدو سره د دوښې كمرې نه ښځه راوته. د هغې په مخ باندي وږې وږې د مړاويدو نښې وې. د سر وينتته ئې سپين وو. هغې دواړه لاسونه په دواړو ټوټو باندي كينودل او وئې وئيل.

”اې بوډا تا ماته مشره ولې اونې؟ بوډي به ستا مور وي بوډي به ستا خور وي. يو خواه رانه نيمه حصه غواړې او بل خواه ځما يې عزتي كوي.“

بوډا نوسرياز اونې ”نو جهگړا ولې كوي. كه آواز د داسې بهر اوڅي نو څوك څلورم حصه دار به هم راپيدا شي.“

دې وئيلو سره هغه د كټ د لاندي نه پنډوكې راوښكلو او كهولاوه ولوئې. په پنډوكي كښې د سرو زرو كالي. يو ټائيم پيس او د ميك

اپ پاور و غیره و نو سر باز اووئي .
” بنسختي د غلاپه وخت کښې هم د خپل د ځوانولو او ځانسته کولو
سامان گوري . بس اوس تاسو دواړه په سکون سره کيښئ او زه دا
سامان برابري درې حصې کووم .“
ساجد لاسونه اوچت کړل او وئي وئيل . ” نه دا پندوکي دوباره
اوتړه . دا به زه تهاني ته اوړم .“
دوي دواړه په يره شول او ده ته ئې کتل . ساجد اووئي ديري
خبره نه ده . که ما غوښتي نو هغه سړو به دا بنسخته نيولي هم وي . او
دا به ئې بنه وهلي هم وه . خو ځا د دې په يوډي توب باندي زړه
خوږيدو . ستاسود دواړو عبره څومره پاتې وي . اوس خو تاسوله
پکار دی چه حلاله روزی اوگتې او ميره شي .“
نوسرياز اووئي . ځويه . په حلالو پيسو چی روتې واخلي نو هغه
پيسې په حرامو کښې لارې شي . ځکه چی په دې روتې کښې د خړو
روتو بهاسي تکړې شاملې وي . حلالې پيسې هم ضائع شي . په دې
دنیا کښې داسې څوک ايمانداره او مخلص دې ؟“
” مشره تقرير خوزه هم کولې شم . دلته دې اوردې خبرو په ځاني

مونډر له په يواصول باندې تلل پکار دی . چي مونډره په دې د بې
ايمانته خلقو په دنيا کښې تر کومه حده پورې په ايمانداري سره
اوسيدې شو . تر هغې پورې خپل کوششونه جاري ساتو . او په نورو
باندې دگند اچولو په ځانې د خپل ځان اصلاح او کړو .

بودي ښځې خپل لاس په گدا کړو او په تيزه آواز ئې اوئي . ځاته
خو ځوان جان ئې ځکه داسې خبرې کوي چي ځما په شان د دنيا لتي
اوخري او تجربه د اوشي نو بيا به پوئې شي . چي ځما غوندي ښځې
په غلا کولو څنگه مجبورې شي .

نوسرياز اوئي . ” ځوانه ته د خپلو خبرو نه ډير ايمانداره ښکاري خو
په تيروه څه نه کيږي . نيتو
نوسرياز : که چيرته مونډر اووايو چي مونډر بوداگانو سره د عزت
ژوند تيرولو څه ذريعه نشته نو بيا آيا مونډر ته به ته په عزت سره
روئې او کپري راکړې شي .

ساجد : ” هو درکولي شم . تاسو دواړه ما بي کاره او نادان غوندي
مه گنري ، زه درې ځله جيل ته تللي يم .
” ډير ښه . د دواړو د خوشحالي سره ځلي کهولاؤ شوې . په ځلو

کښې ئې غابونه پوره نه وو.

ساجد اووئي .

”خو ما اوس د عزت د ژوند تيرولو اراده کړې ده . او که دا د عزت ژوند د لگو دروغو سره ملاويدې شي نو زه به دا کوشش ضرور کووم . د شريفانو په اوچتو کورنو کښې راته داسې شوک نه ښکاري چې ماځوئ جوړ کړي . نو ځکه زه د ريښتوني نوسرياز په طور دا پوښتنه کووم . آيا ته به ځما پلار جوړ شي ؟“

”آه، هاه، ها . دا څه ټوټې کوې ؟ په دې دنيا کښې د خپل پلار نه علاوه د ضرورت دپاره صرف خرونه پلار کولې شي . نو ولې زه هم تاته خبر ښکارم ؟“

”نا . . . . زه په رښتيا يم . ځما پلار ځما په وړوکوالي کښې مړ شوې وو . زه د هغه کسې پوره کووم . تا خپل پلار او دا ښځه خپل مور جوړه ول غواړم .

د ده خبرو اوريدو سره يوډی خپل لاسونه کهولاؤ کړل او په جذباتو کښې رامخکښې شوه .

”هائي ځما بچيه . ځماځويه . ستا داسې خبرو سره خو ځما اوده شوې

سینه راوینبه شوه. خویه زه به تا هم داسې سینې سره لگولې
ساتم.“

او هغه د ساجد سینې سره یو ځایې شوه او لکه چې چرته اورک
ځوئې ورته ملاؤ شو. او په سلگو سلگو ئې او ژړل. او د ساجد مخ
به ئې بنکلولو د ساجد په سترگو کښې هم اوبنکې راغلې وې. کله
چې لگ وخت پس ترینه جدا شوه. نو ساجد خپلې اوبنکې اوچې
کړې او وئې وئیل.

”مورې دغه د سلو روپو نوټ واپس کړه. کوم چې تا ځما د جیب نه
اوخکلو.“

نوسریاز په حیرانتیا سره ده ته اکتل او وئې وئیل ”واه ته خو
ډیره پخه اوختې. ځوئې جوړولو سره ډ ترینه جیب اوهلو.“

”ماداسې خلق هم لیدلی دی چې مور ئې جوړه کړی او بیا ئې مرئ
کت کړی“ مور بی بی ډیر په دردمند آواز اووئې. ”او ما
خوصرف جیب کت کړو. واخله خویه خپل نوټ ډ واپس واخله. د
نورو موریا نو ئې ځوئ وئیلو پسې ترسپری. او ځما گوتې د چا
جیب ته د تلو د پاره رپیری.“

هغې د سلونوت رامخکېني کړو. ساجد په دواړو لاسونو د هغې لاسونه اونيول او وني ونييل .

” دا واخله مورې . د خوي په گتته کنيې د مور پلار حق وي اوس ئي زه په خوشحالي درکوم .“

د مور بي بي په سترگو کنيې دا حل اوبنکې راغلي . خو دا اوبنکې د مکر اوبنکې نه وې . دا حل د يو داسې مور په شان ژر پيداه لکه چي ورته يو ديانتداره خوني ملاؤ شوې وي .

ساجد پندوکي اوچت کړو او وني ونييل .

” اوس به مونږ تهاني ته خوو . تاسو دواړه په ماباندي بهروسه اوکړئ . چي ما تاسو دواړه مور او پلار جوړ کړئ نو بيا به تاسو ته هيڅ قسمه نقصان نه درسوم .“

دوي دواړه مجبوراً هم ورسره روان شول . هغوي پوهيدل چي د مور پلار رشته راته پيره گرانه پريوخي هغوي تر اوسه پورې داسې خوي نه ووليدلي . چي مور پلا تهاني ته بوخي . ساجد چي تهاني ته ارسيدو نو تهانيدار ته ئي ټوله قيصئ اوکړه او بيا ئي اووني .

”انسپيڪٽر صيب په ڊيره سختي راته دا مور پلار ملاؤ شوي دي .
زه به دا دواړه په شريفانه ژوند تيرولو باندي مجبوروم او دا
مجبوره هم دي . دوي سره ٽولي خبري شوي دي . چي دوي ته به
دال روئي ملاويږي نو دوي به د غلا يا د نوسربازي رزق نه خوري
. ما دا هم په دي اميد باندي دلته راوستي دي . چي ته به دوي په
حوالات کنيي د اچولو په حالي حيا مور پلار اومني او ماسره به ئي
پريږدي .“

انسپيڪٽر اوئي . ”زه صرف د قانون حفاظت کونکي يم . ماته
دومره اختيار نشته چه زه مجرمان پريږدم . البته زه چي آئي جي
سره ستا حواله باندي خبره کولي شم .“

دي وئيلو سره انسپيڪٽر چي آئي جي ته فون ملاول شروع کيل . د
رابطي نه پس ئي ورته د ساجد حواله ورکړه او ورته ئي اوئي چي
د دوو غلو سفارش کوي . حه وخته پورې دواړو خبري کولي . او بيا
انسپيڪٽر فون بند کړو . او وئي وئيل .

”ساجد خانه . چي آئي جي صاحب ستا په حق کنيي فيصله اوکړه او
ڊيره بنه خبره ئي هم اوکړه چي يو مجرم د سزا نه پس دا وعده

اوكړي چې زه به په ايمانداري سره ژوند تيرووم نو بيا هغه دغه شان د قانون مدد كوي . څنگه چې تا دا مدد اوكړو ستاسو په شان خلقو سره چې پوليس والا پوره پوره تعاون اوكړي نو تاسو به هم ځان سره نور بد معاشان د ځان په شان د ژوند تيرولو د پاره راوبلي . د معزز او شريفانو خلقو په ضمانت باندي يو مجرم پريښوستي شي . پوليس والا د پاره ته هم يو معزز او شريف انسان ئي نو مونږ ستا په ضمانت باندي دا دواړه تا سره پريږدو .“
څه وخت چې ساجد انسپكټر سره لاس ملاولو نو دې نوي مور پلار ورته ډير په حيرانتيا سره كتل . دتهانې نه بهر راوتو نه پس ئي پلار اووئي .
”خويه . اول خو ما تا پورې ټوكي كولي او دا هرڅه مې ستا چالاكي گنډله . خو اوس مې ستا په ايمانداري باندي پوره يقين دې .
اوس به تر مرگه پورې هم ستا پلار يمه .“
چې كورته راورسيدل نو درې واړو يوبل سره خپله پيژندنه شروع كړه ساجد اول خپل پلار ته اووئي .
”ستا نوم څه دې او د كوم ځاني اوسيدونكي ئي ؟“

”خما نوم گل باز خان دې زه آفریدی یم . لس کاله اوردې زه د
 ټرک ډرائیور ووم. او دې ښار ته راغلي ووم . په وطن کښې دننه
 د ټرک ډرائیوری داسې ده چه دا خو مال د یو ځای نه بل ځای ته
 اوری. نو د ټرک ډرائیور خود بخود دسگلتنگ طریقې ایزده کړی
 . په ټرک کښې دننه چرس ، افیون ، وسله او غلط فلمونه او نور
 ډیر غیر قانونی شیزونه په نورو سامانونو کښې پټ کړی او د یو
 ښار نه ئې بل ښار ته اوری . په دې دوران کښې زه پولیس والا
 درې ځل نیولې هم یم. او په دریم ځل ئې خما نه لائسنس هم
 واخسته په دې خبرو کښې گل باز خان ساجد ته اوئې ” تاسره به
 د چرسو ډک یو سیگرت وی .“

مورکئ گل باز خان د روستو نه په ملا باندي اوهلو او ورته ئې
 اووئې. ”ولې ای گل باز خانه ، د ځوی نه د چرسو سیگرت غواړې
 تاله شرم نه درځی . د سیگرت نه پس به ورته اووئې اوس ماله یوه
 ښځه هم راوله .“

گل باز خان بریره اوگړوله او وئې وئیل .

”ځوئې مې ډیر هوښیار دې . خما د وینا نه ئې اوردې ته مور

جوړه كړې ئې .“

هغه يو دم په غصه كښې اودريده او دواړه لاسونه ئې په ډوډو
كښودل او وئې وئيل .

”اې زه د خپل ځوئ مور خو جوړيدې شم . خو ستا ښځه نه شم
جوړيدې . گوره ساجده خپل پلار د پوئې كړه چې ما خپله مور نه
گنړې . او هو... ځما مطلب دې چې په رښتيا د ما خپله كور والا نه
گنړې .“

ساجد دواړه لاسونه اوچت كړل او وئې وئيل
”صبر ، صبر . په خپلو كښې جهگره مه كوي . دلته به تاسو د
شريفانو غوندي د مور پلار په حيثيت اوسيدئ . كه ما دا ښځه مور
جوړه كړې ده نو د دې دا مطلب نه دې چې ته دا د دې د مرضئ
نه بغير خپله ښځه گنړې . څنگه چې د شريفانو خلقو په كورونو
كښې د هلكانو عشقونه نه خوښوي . هم دغه شان په دې كور كښې
به د مور پلار د پاره د عشق كولو اجازت نه وي . په ايمان سره
وايه كه چيرې ستا خپل ځوئې وې نو آيا تا به ترينه د چرسو
سيگرت غوښتي وو .

گل باز خان ډير شرمنده شو او وئې وئيل .

”خويه زه ډير شرمنده يم . د عادت د مجبورې د وجې مې د خلې نه دا خبره اووته . خوتا هم زه د زره نه پلار تسليم كړې نه يم نو آيا د شريف كورنۍ اولاد پلار ته ’تا‘ وائي خه ؟“

ساجد هم د خپلې شرمندې اظهار او كړو او وئې وئيل .

”آئنده به زه تاسو ته دادا وئيم . او مونږ په ښو خبرو او ښه طريقو سره يو ښه كور جوړولې شو . او خلق په دې سوچولو مجبوره كولې شو . چې مونږ خه غورزېدلى يا اېرغير خلق نه يوو . خوماته افسوس د دې خبرې دې چې زه په رښتيا وئيلو باندي دا كور نه شم جوړولې . كومه جينئ چې ما خوښه كړې ده . د هغه جينئ كورنۍ ته به هم دا دروغ وئيل غواړي چې تاسو خما خپل مور پلار يئ .“

مور كئ خوشحاله شوه . او اوې وئيلې . ”اې خويه خما اينگور چرته ده . ما ورله بوخه چې د رشتې خبره ورسره او كرم نن راته يو خوئې ملاؤ شو سبا به راته يو ښكلي د سپورمې په شان اينگور ملاؤ شي .“

ساجد: ”موري زه تا په دې شکل کښې نه شم بوتلې . اول به ستا د پاره ښکلي او ځائسته کپړې راوړم . او پته نشته تا به د څومره ورځونه لامبلي هم نه وي . نن په صابن سره اولامبا او خيري ښه اومبره چي د تير شوي ژوند خيري درنه ټول لار شي . بيا به د ماښام په وخت کښې تا هلته بوخم . نن ما د بلقيس سره د ملاويدو وعده کړې وه . خو ستاسو په وجه باندي لار نه شوم . خير ته دا اووايه چي ستا نوم څه دې او د کوم ځاي اوسيدونکي ئي؟“

”ځما نوم گلالي دې . زه د افغانستان مهاجره يم . چي په افغانستان کښې جنگ شو نوموږ پاکستان ته راغلو . ځما خاوند په جهاد کښې شهيد شوې دې . د خاوند نه راته يولاکه روپي هم پاتې وې . خو ځما يو ځونې دې چي ځما نه ئي هغه ټولې پيسې واخستې . او چي کله مې ځوي له واده او کړو نو اينگور روټي او کپروت ته هم محتاجه کړم . چي کله به اوبرې شوم نو د اينگور نه به مې پته په خپل کور کښې روټي خوړله . ځويه زه ډير زياته اوبرې کيږم . ما به پي هم په پته باندي څښل لکه د غلو په خپل کور کښې . او پته راته اولگيده چي د انسان خيته انسان په څه غلطو غلطو

عادتونو باندې مجبوره کوي . يو ځل مې د خپل نمسي د حصې پي په غلا خېنل چي اينگور گيره کړم . څوپه تاته پته نشته چي انسان بوډا شي نو بيا هغه هم لکه د ماشومانو ځانسته ځانسته څيزونو خوړلو ته پسخيږي په دغه وخت کنيې ځما مازغه هم ځما د نمسي په شان وو . خو اينگور مې هغه غوږل جوړ کړو او داسې داسې د غلا الزامونه ئې راباندې اولگول چي هکا هکا حيرانه په سوچ کنيې اودرېدم . چي په کور کنيې داسې غلاگاني هم کيږي . لکه دا څنگه الزامونه چي په مالگي .“

په دې وينا دوران کنيې مورکي چيرته لري په سوچونو کنيې خپل ځوي او نمسي ته کتل . او په سترگو کنيې ئې اوبنکي تيريدي راتيريدي . مورکي په غرن ئيولي انداز کنيې اووئي . چي کله انسان بوډا شي نو پي کاره شي . او په خپل اولاد باندې بوجه شي . او د هغې د سترگونه چي کومې اوبنکي اوځي نو هغه صرف اوبه ښکاري .

”ځما د شهيد ځاوند په يولاکه روپو کنيې ځما هم حصه وه . خود ځوي په مينه کنيې رانه خپله حصه هيره وه . او اوس هم په هغه

کور کښې ماته غله وئيلې کيږي . او بلکې ما خپله حصه په غلا خوړله . دا څنگه دنيا ده خوږه دنورو نه روټې پټه کړه نو خيټه ډکه شې . او د خپلې حصې روټې پټه کړه نو خپل ځوټې به د غلجنه گڼږي او وهې به د . ځماځوئ په رومي ځل ما له په مخ سپيږه راکړې وه . هغې د خپل مخ په يو اننگي باندې لاس کيښو او وئې وئيل ”په دې ځانې ئې وهلې ووم . تاته به د ځوتو نشانونه خوږه نظر رانشي . خو د ځوئ ځوتې اوس هم ماسوزي او ډير تکليف راکوي . ځماځوږه .“

مورکې په زوره زوره په ژړا شوه او آخري خبره ئې دومره په درد سره اوئيله لکه چې په ژبه نه چيرته په زړه باندې وينا کوي .

”اوس چې ما ستا د جيب نه سل روپۍ اوبښکلې وې نو ماته دومره حق هم حاصل نه دې . چې د يوځوئ سپيږه خوړلو نه پس د بل ځوئ د سلو روپو غلاژنه جوړه شم . ځما د زړه سر ماته اووئې چې د سهار نه مخکښې مخکښې زه هغه کور پرېږدم او چيرته لاړه شم . ماته خو د کور نه وتل وو . غلاژنه خو جوړه شوې وومه . نو ځکه مې په ژوند کښې په رومي ځل د خپلې اينگور کالې پټ کړل او

بیا د هغه علاقې نه دې علاقې ته راغلم. “
هغه د کتې په یو سر باندې ناسته وه او خپلې اوبنکې ئې اوچولې .
ساجد لارو او د هغې په خواه کبې کیناستو او بیا ئې په خپله غبره
کبې اونیوله سینې پورې ئې جوخته کړه او وئې وئیل .
”مورې پنځه واره گوتې یو برابر نه وی . ټول ځامن یې غیرته او د
بنځونو کران نه وی . څه پکبې داسې هم وی چې بنځه په سر
کینوی خود مور د خپو په جنت کبې هم کینی . یو ځوی چې په کوم
ځانې سپیره درکړې ده . دوئم ځوی هغه ځانې په عقیدت سره
ځکلوی. “
دې وئیلو سره هغه د مور کئ په ځکلولو شو. ”مورې زه به خپله
مینه لکه د مرهسو د پټی په شان ستا په زخونو ایگدم او ته په
ایماندارئ سره ځما مور جوړه شه او بس .“
گلالی: ”ځا ځویه د کلونو نه ځما سینه د مورنئ زړه نه خالی وه . او
اوس ځما په سینه کبې ستا مینه ټوپونه وهی . ته به واده اوکړې
ځما اینگور به راشی . ځما نسې به اوشی . نو اوس به زه د خپل
نسی د حصې پئ نه حکم.“

څنگه چې د مور پلار غلط ساتنې سره بهې گمراه کيږي . هم دغه شان د حوان اولاد رويه د پلار نه د هغه شفقت او مور نه د هغې مينه اړکوي او دوي ته د بودا والي او د محروميانو احساس ورکوي . او ډير مور پلار حما په شان بيا غله جوړ شي . ته خو ډير بڼه خوښې ئې . ستا په کور کښې به غلانه کووم .“

د مور د طرفه پوره مطمئندو نه پس ساجد اوونې .

”اوس به مونږ د خاندان شجره څنگه جوړه وو.“

گل باز خان اوونې . ”پلار د طرفه د خاندان نوم خور پيږي حما پلار نيکه د قصه خوانئ مشهور تاجر وو . د دې نه نور مخکښې حما نيکه د مغلو د فوج سپه سالار تير شوې دې . حمونږ خاندان د بهادرو خاندان دې . کله ستا مور چې د رشتې د پاره حى نو ډير په فخر به د خپل خاندان ذکر کوي .“

چې د خاندان مسئله حل شوه نو ساجد اوونې .

”اوس د يو رور او د يو خور ضرورت دې . ما د بلقيس مور ته وائيلي دى چې حما مور حما د رور او خور سره لاهور ته تلې ده . او حما پلار حج د پاره تلې دې .“

گل باز خان په بریره باندې لاس اووهلو او وې وئیل .
 ” واه ځویه تا خو مانه حاجی جوړ کړو . هسې خو ما پنځه کاله
 وړاندې خانه کعبې پورې تگ راتگ کړې دې . خو حج مې نه دې
 کړې . د خانه کعبې لیدو سره ځما په زړه باندې لیزیدل راغلل .
 ځما زړه ماته اووئې چې دلته حج کولو والا ټول خلق شریفان نه
 دی . که چیرته ته هم گډوډ د الله تعالیٰ مخې ته تللې شي نو
 مخکښې شه خوزه مخکښې لار نه شوم . ځما خپې په رپیدو شوې .
 ځکه چې د حج نه پس د دې خبرې ضمانت نه وو چې خپل وطن ته
 د راتلونو نه پس دلته د عزت روټی ملاؤ شی . ما خوبه هم هغه نو
 سریازی کوله . ما دلرې نه په ولاړه دا وعده کړې وه که چیرته
 ماته د شرافت د ژوند تیرولو موقع ملاؤ شوه . نو یو ځل بیا به د
 حج د پاړه راځم . نن ماته د داسې ژوند د تیرولو موقع ملاویږی
 . زه دا گنډم چې ستا خبره منلو باندې زه ستا په کار راشم نو ماته
 به د حج ثواب ملاؤ شی .“

”صرف په خبرو باندې عزت نه میلاویږی . دا به د دې دنیا په
 نوم باندې شریفانو سره باقاعدہ جنگ کوی . . . . . ترڅو په عزت

سره روټی او کپړې ملاؤ نه وی . تر هغه وخته پورې به دا د دنیا
والا خلق د خپل حان برابر حائي نه درکوی . ساجد تر ماشامه
پورې نوې کپړې اخستې وې او د نوي مور پلار زارۀ شکلونه ئې
بدل کړي وو . او شريفانان ئې ترينه جوړ کړي وو . په ډکه خيټه
روټی خوړولو د پاره د دهبی توب گټه کافی نه وه نو حکه دا
فيصله اوشوه چه گل باز خان د پاره يو کاډی واخستې شی چی په
هغې به د ماشومانو جامې ، بنينونه ، جرابې ، ټوپي وغيره خرڅوی .
ساجد اووئي .

”گوره دادا جانه . مونږ خو په بي ايمانئ سره په خپلو کنبې د وينې
رشتې قائم کړي دي . خو روزی به په ايماندارئ سره گټو دې کور
ته به د حرامو يوه روپي هم نه راځي .

☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆

☆☆☆

د بلقيس دی کورته لارل .

بلقيس په کور کښې يواځې وه او د ساجد د وعده خلافې په وجه ئې په زړه کښې ډيرې گيلې ماني او ډيرې خبرې وې هغې دا غوښتل چې هغه سره ملاؤ شي او ټولې خبرې ورته اوکړي ، هغه ارمانونو نه ورته اوواني چې هغه د هغه د وعده خلافې په وجه سره سحر تس نس او دانه وانه شول . د شب هجر روداد ، آرزوگانې او خپلې تلوسې ورته اوواني ، کومې چې د هغه د تلو نه روستو د هغې په زړه کښې پيدا شوې او لکه د ازغوبه يي د ژبو په څوکو هغه سکونډاله ، د هغه انديښنو تذکره ورته اوکړي چې لکه د خپسې د هغه په ټول بدن خوره شوې وه او ټول اعضائې ورله شل کړي او هغې دا غوښتل چې هغه سره د آرمې ستيډيم يا د کمپني باغ د گلونو په وږمو کښې کيني ، د هغه په اوبو سر کېږدي او هغه ته په ډکو سترگو د عشق د ستمگرۍ ټولې خبرې اوکړي . د هغې هغه خواهشات چې د ساجد د وعده خلافې په وجه پوره نشول ، ټول

راغونډ شوی وو او ټولو د هغه خلاف شکایتونه کول . په دیکنبې دروازه اووهلې شوه . د دروازي ډېولو سره د هغې په مخ د مسکا رنډ راغله . د امیدونو هواسره د هغې سرې شونډې لکه د گل د پانډو پیلې پیلې شوې ، آرزوگانې او ارمانونه ئې په خدا او جزیات ئې په مسکا شول او دروازي پلو روانه شوه چې دروازه ئې لرې کړه او ووي کتل نو د هغې د ارمانونو شهزاده په مسکو سترگو ولاړ وو او انتظار ئې کولو . د هغې زړه غوښتل چې ورمڼده کړې هغه په غیږ کښې اوچت واخلې کور ته ئې دننه کړې ، دروازه بند کړې او د سحر ټول ارمان پرې اورژوی خو چې خیال یې اوکړو نو هغه سره خوا کښې یوه بوډی هم وه د بوډی موجودگي په هغې کښې نوې احساسات ، خواهشات او جذبات پیدا کړل کوم چې د هغې د نوې ژوند د نوید عناصر وو او د کومې د تکمیل د پاره چې هغه هرې قربانۍ ته تیاره وه . د بوډی په لیدو باندې هغې داسې محسوسه کړه لکه چې هغې په خپله لوپټه کښې د هغې د پاره د ژوند ټولې خوشحالی راوړې دی او هغه ټولې په هغې او ساجد شیندل غواړي ، دې خیال سره هغه مسکې شوه او هغوی ته ئې د

دنه راتلو اشاره اوکړه . هغه ساجد چې د هغه لیدو ته هغه لکه د
بې اوبو کب بې تابه اوبې قراره وه اوس د نوې امیدونو سره راغلي
وو ، هغوی ته ئې په بیتک کنبی د کیناستو اشاره اوکړه خو په خپله
ئې ورسره د ناستې جرأت اونه کړې شو بلکه او شرمیده ، مسکئ
شوه او په بله کمره کنبی پته کیناسته ..... لږه شیبه پس د
بلقیس مور کورته راغله .

د بیتک کمره ډیره خائسته وه . ډیر قیمتی ډیکوریشن پیسونه
پکنبی پراته وه چې تقریباً ټول غیر ملکی وو بودی چې دغه قیمتی
خیزونو ته کتل نو نیمه نه پاتې کیده . وائی چې عادت تر سره ،
سره وی دغه حال د گلالی ئې ئې هم وو هغه د ساجد د رشتې زیات
د دغه قیمتی خیزونو د پټولو سوچ کولو ، خو ساجد د هغې په خیال
پوهه شوې وو او هغې له ئې وارننگ ورکړې وو چې کله ئې د
بلقیس د مور په لاس کنبی قیمتی پرس اولیدو نو بدن ئې
اوتبندیدو او دا خیال ئې کوو چې خه رنگه به هغه په دغه قیمتی
پرس کنبی دننه سامان یا پیسی اوینی او په کومه طریقه به ئې
ترینه اویاسی چې د هغې د زړه تسکین اوشی . دې سره هغې د

پاسيدو كوشش كوو د بلقيس مور په هغې پوهه شوه نو ورته ئې
اووئيل :

” راحه خورې كيته . كه ستا په راتلو كښې لږ وخت نور تير شوې
وې نو بيا به د ماسره ملاقات نه وو شوې . اوس به زه روستولاړه
شمه . ساجد وې چې ته لاهور ته تللې وې .“

گلالي: ” او خورې نن سهار راغلي يم . حمالور دې اي فائيل
پرچې وركولې . هغه به هم درې څلور ورځې پس د رور سره راشي .
ستا سو بلقيس هم راته ښه تعليم يافته ښكاري .“

د بلقيس مور: ” نه خورې ما په دې باندي ډير تعليم اونه كړې شو .
دا چې په لسم جاعت كښې وه نو ما د دې واده كړې وو . ساجد خو
به تاسو ته د دې د واده ټوله قيصه كړې وى .“

گلالي: ” او... د ساجد نه مى زيانى چې دا هر څه واوريډو نو ډيره
خفه شوم په داسې ځوانانو باندي ډير ډير لعنتونه د چا چې مخكښى
روستو څوك نه وى . د چا چې مور پلار هم نه وى . پته نشته چې دا
د كوم ځانې نه راپيدا شى . په هلكانو باندي بالكل بهروسه نه دى
كول پكار . پوره اول نمبر لوفران وى ساجد په مرئ تازه كولو

سره مور ته احساس ورکړو چې هغه خپل ځوی ته هم په ناپوهۍ کېنې لوفروائې بیا ئې په مزه غونډې څنگل باندې اووهله چې خبره بدله کړې .

گلالي: ” اې ځویه دا ته مې په څنگله باندې ولې وهې ؟ “ او بیا د ده د خواجه نه پاسیده او د بلقيس د مور په خوا کېنې کیناسته او بیا ئې اووئیلې .

” ته دلته په ناسته ځمونه خبرې څه د پاره اورې . لار شه متهائې راوره زه به د خپلې لور ځله خوږوم بیا به ځم . “

ساجد شرمیدو سره مسکې شو او د هغه ځانې نه لارلو . څه نېمه گهینته پس ئې چې متهائې راورله نو بلقيس هم هغلته ناسته وه . ټولو چائې څښلې ساجد چې راورسیدو نو بلقيس د تلو د پاره پاسیده نو گلالي د لاس نه اونیوه او ځان سره ئې کینوله .

” اې لورې چیرته ځې . نن سبا چې کومې جینکې شرمیږې هغوی ته خلق کم عقلي وائی . شابه ځما د لاس متهائې اوعره . “

دمتهائې ډېې ئې کهولاؤ کړو او یو لیدو ئې ترینه راواخستو بلقيس اوشرمیده او ځله ئې پته کړه . ساجد خپلې شرميله محبوبې ته

ډير په مينه مينه كتل . هغې د ليدو خوړلو نه انكار كولو خو په زړه
 كښې ئې د ليدوانو نه چكونه وهل . خو گلالي ورته آخر هم لگ
 غونډې په خله كښې ورننويستو او وې خوړو . او چي ساجد سره ئې
 سترگې ملاؤ شوې نو د شرمائي مخ تك سور شو . د ساجد په
 شونډو باندي نري نري مسكا وه او د هغې ښكلي سترگې د مينې
 او خوږوالي نه ډكې وې . گلالي د خپل گريوان جيب نه د سلوسلو
 دوه نوټونه را اوكل او بلقيس ته ئې په لاس كښې وركړل . هغې
 موټې لاس سره د سور مخ د هغه حائي نه په منډه باندي لاره .
 واپس راتلو كښې گلالي ساجد ته اوونې چي د واده نيته مو كينبودة
 د بلقيس د مور ډير ډهنك ډهونگ نه دي خوښ . خكه چي شپږ
 مياشتې وړاندي د بلقيس پلار وفات شوې دي . خكه د خپلې لور
 نكاح په ساده طريقي سره كوي او لور په سادگي سره رخصت كول
 غواړي . د راروانې مياشتې په وړمبي جمعې باندي به نكاح تړو .
 ساجد اوونې ”خومورې دومره زړه واده خنكه كيږي . لاتر اوسه
 پورې د يو رور او يو خور انتظام هم كول دي .“
 ”منږه خو خوك اونيسه او رائې وله . دلته خو هريو دا دعوه كوي

چی مسلمانان ټول په خپلو کښې روڼه دی . او د خپلې ښځې نه
علاوه ټولې ښځې خویندې وې . هم د دې وعدې په نسبت سره په
قدم قدم کښې رو او خور ملاویدې شی . “
” دا خو ټیک ده موري خو مونږ ته به د مستقل اوسیدو د پاره
رور یا خور ملاؤ نه شی . “

” واده کولو د پاره په عارضی طور باندې ملاویدې شی . لا خو واده
ته پنځلس ورځې شته دي . د چیرته نه چیرته به دا رشتې ملاؤ شی
“ .

دوی چی کور ته راغلل نو گل باز خان ته ئې اوونې چی د واده نیټه
پخه شوه ، او صرف د رور خور مسئله باقی پاتې ده . که چیرته د
واده په وخت رور او خور په نظر رانه غللو نو د جینې والو ته به
زمونږ دروغ ښکاره شی . ساجد یو دم اودریدو او وې وئیل .

”مآنه خو هیر شوی وو . ما خو تاله د بلقیس د پاره سل روپو
درکړې وې . او تا خو خپلې اینگور ته دوه د سلو نوټونه ورکړل
دغه دوئم د سلو نوټ تاسره د کوم ځانې نه راغلو ؟“

هغې په نښتو انداز کښې اوونې . ” گوره ځویه په وړمبی ځل باندې

ايننگور له په سلو روپو باندې ماله شرم راتلو . نو ماڅه كړې وې
چې د مور پيرس ئى په ميز باندې پروت وو . ځما لاسونو خارخ
شروع كړو . تا د غلانه هم منع كړې ووم ، ځكه ما غلا اونگره . د
هغې د مور پيسې مې د هغې خپلې لور ته وركړې . كوره كوره ته
ماته داسې مه كوره . تا وئيلې وو چې دې كور ته به د حرامو پيسې
نه راځي . ما د ځان د پاره دا غلانه وه كړې . د هغه بنځې پيسې
هم د هغې په كور كښې پاتې شوې . او ته لك سوچ او كره ځما په
دوه سوه روپو باندې ستا څومره عزت زيات شو .
ساجد وئيل چې دا خپل سرڅه سره اووهم .
” مورې كه ته كيره شوې وې نو بيا به څه كيدل ؟ “
” ما نيول دومره آسانه نه ده . تا په ورمبې ځل باندې ليدلې نه
ووم څه ؟ په ما پسې خلق مې څنگه بې وقوف كړى وو . ستا د جيب
نه مې چې پيسې او خكلې نو ولې ته پوهه شوې وې څه ؟ ته هم د دې
قبيلې سړې ي ئې . زه دا منم چې ماله داسې نه وو كول پكار څه
پس دې غصه اوتوكه . بيا به د شكايت موقع نه دركوم . “
ساجد به ورباندې مجبوراً هم بهروسه كوله . كه بهروسه ئې

ورباندي نه کولي نو په رو په شم شوی مور پلار به ترينه بيا
وران شوی وو. بعضي وخت به مور پلار هم لکه د ماشومانو په
شان پوهه وې. په بله ورځ ساجد گل باز خان ته زر روپي ورکړې
چې چيرته زرا رپړه واخله او په هغې باندي سامان اولگوه. گل باز
خان نوټونه په لاس کنيې اونيوول او وني وئيل.

”ډيرې ورځې پس يو ځاني پوره زر روپي په لاس کنيې وينم. ته
بي غسه اوسه زه به رپړه واخلم او په هغې به سامان اولگوم. او
ورسره به ستا دپاره يوه خور او ځان دپاره يوه لور هم گورم.“
دې وئيلو سره هغه لاړو. گلالي هم به په کورونو گرځيده. چې که
چيرته ”څوک ضرورت مند پيدا شي او هغه خپله لور جوړه کړي
او کور ته ئې راولي. ساجد هم ټوله ورځ اخواه ديخواه ورگرځيدو.
او ماينام LRH هسپتال مخې ته لاړو. دده دا خيال وو که چيرته
څوک يې سهاره جيني ملاؤ شي نو خپله خور به ئې جوړه کړي هلته
کنيې ئې خپل يو دوست اليدو هغه ته ئې دا خبره اوکړه نو هغه هم
حيران شو او وني وئيلې.

”ياره عجيبه ده خلق خود مينې محبت دپاره جينکي گوري او ته

پېئې چي چيرته د معشوقې په ځانې ئې خور جوړه وې . ځا ته رازۀ
ماسره زۀ تا يو غريب بوډا سره ملاووم .“

دوئ يو زور غونډې كورته ورننوتل . په كور كښې يوه غنم رنگې
جيني په نظر راغله . ديو بوډا آواز راغلو .

“څۀ خبره ده ايازه ؟ ډيري ورځې پس راغلي .“

“فقير بابا . دا ځما دوست دې تاراته وئيلي وو چي ځما لور له چيرته
رشته گوره . ځما دا ملگرې رشته غوښتو له راغلي دې . خو دا ئې
ځان سره د خور په رشته باندي بوځي .“

بوډا ورته په غصه كښې او كتل او بيا او غوريډو وئې وئيل “ آيا ته
ما بې وقوفه يا پاگل گنډې ؟ ولې ماته پته نشته څۀ چي د دې ښار
بدمعاشان خلق په څه چل باندي غريبي جينكي د خور په بهانه
باندي بوځي او بيا ئې په چكله ځانې كښې پريږدي “

ساجد هغې جيني طرفته او كتل او وئې وئيل “ زۀ الله گواه كووم
چي زۀ به دا خپله خور گنډم او د يو څكه رور په شان به د دې عزت
كووم . اې ځما خورې په ما باندي يقين او كه . ته به ځما په كور
كښې د يو رور د غيرت په شان اوسيري .“

جینئ خوانه وه ، د هغې په سترگو کنبې د خپل خان د پاره د خاوند
تصویر گرځیدو . او په دې عمر کنبې جینکې چیرته د پردی رور
خوبونه نه وینی ځکه دې ساجد ته په مایوسئ سره اکتل او بیانی
خله تاؤ راتاؤ کړه او مخ ئې ترینه واړولو . ساجد چپه خله د کور
نه بهر راوتلو او په خندا کنبې ئې اووئې .

” زه هم شومره بې وقوفه یم ، ترننه پورې یو پلار هم خپله لور د
چا د خور جوړولو په نیت باندي د کوره نه ده رخصت کړې . د دې
دنیا د رواج او دستور نه خلاف که پیر هم نیک کار کوې . په هغې
کنبې خرابتیا راځی .“

ساجد دملگرونه رخصت واخستو راروان شو او د خان سره
بڼریدو . گرځیدو راگیرځیدو کنبې په یو بازار کنبې روان وو .
هلته یو غریب ریږې والا د دوه بدمعاشانو په وړاندي منت کولو .

”خویه نن د سهار نه بازار خراب دې . زه نن تاله نشم درکولې . دا
باجوریان وو . په دوی کنبې یو بدمعاش دغه غریب سرې د
گریوان نه اونیولو او وې وئیل .

”خنزیره پیسې خویه ستا پلار هم ورکوی . مونږ له پیسې پکار دی

گني نو دا رپرا به دالتا پرته وي . “
ساجد د هغوی د شا طرفنه راغلو او په شائي ورله لاس کيښودو او
وي وئيل .
”حلميه دا بوډا ډير کمزوري دي . ديخوا د پلار ولاړ دي مانه غنډه
ټيکس واخله .“
” راحه شودا ولي ته هم دادا گيري کوي . تا خو په يوه سپيري
باندي اوده کووم .“
دي وئيلو سره ئي په لاس سره گزار او کړو ساجد ترينه روستو
شواو خپل ملگري ئي اولگيدو . او ورپسې جنت ساجد يو
زبردست سوک په خلي ورکړو . هغه مخ په شا په رپري ورغلو او
التا اخواه پريوتو او بيا يو غوبل جوړ شو . دکاندارانو خپل دکانونه
بندول او تښتيدل . باجوړي هم ښه جوړ خوان وو . هغه هم ساجد
ته خپل زور ښودو او د ساجد نه ئي وهل هم خوړل . په لږ وخت
کښي نور غنډاگان هم راورسيدل خو دي باجوړي ورته اووئي .
” اودريري دا ډير تکړه دي . او ډير خائسته جنگيري . تاسو په
مينخ کښي مه راضي . مونږ به خپله فيصله پخپله کوو .“

دي وئيلو سره دغه خوان ساجد له په خُلي يو سوک ورکړو .
”ته شوک ئي او د کوم خوانه راغلي يمي؟.“
ساجد د سوک سره روستو لارو او ده ته ئي لتي ورکولو سره اووئي .
”حما نوم ساجد دي . او زه يو سزايافته مجرم يم . خو اوس د
پوليس په مدد سره شريفانه ژوند تيروومه . زه د چا بدمعاشي
نشم ليدلي . حکه به تا په وهلو وهلو تهاني ته بوحم .“
هغه خوان د زمکي نه پاسيدو او په تيزه خندا سره ئي اووئي .
”دا شه نخري دجوړي کړي . دلته مونږ ټول په تهانه کښي بهته
ورکوو . او اوس به تا نه هم بهته اخلم .“
او دواړه بيا اونبتل . خوان اووئي .
”شوده ته خان شه گنږي . دلته مونږ د دوه کالو نه داداگيري کوو .
ته به د دي خائي نه ژوندي لار نشي .“
ساجد: ”که زه تا دلته په وهلو وهلو پي دمه کړم او ژوندي درنه
لار شم نو شه انعام به راکړي .“
بدمعاش: ”ته چي شه غواړي زه به ئي درکړم او تا به خپل استاد
اومتم .“

ساجد ورله په سر باندې يو تيز گزار ورکړو . هغه سر اونيولو او په
شا لارلو . او دۀ ورله يو خو گزارونه ورکړل او په ځانې پريوتو . په
بازار کښې ښۀ کنړه جوړه وه . خو ټولو خلقو د لري نه تماشه کوله .
او دوه بدمعاشانو ته د امن او شريفتوب سبق چاهم نشو ورکولې
او دا دواړه لکه د غرونو جنگيدل . يو بل ته ئې سبق بنودو د پارۀ
وهل ورکول . څۀ وخته پورې جنگ نه پس د ساجد زور پرې زيات
شو . اوس هغه ځوان بالکل نشو اودرېدې خپل ځان ئې د اودرېدو
د پارۀ ډير ټينگولو د هغه لاندې نور غنډاگان په ساجد باندې
راغلل نو دۀ ورته لکه د زخمي زمري غونډې آواز ورکړو .
”روسته شئ . شوک به هم نه رايځي . زۀ بزدله نه يم . دې ځوان
سره مې چي کومه خبره کړې ده . هغه خبره به پوره کووم دې
وييلو سره هغه په زمکه باندې راپريوتو . بيا ئې يو ديوال ته شا
اولگوله او وې وييل .
”خنزيره تا خو په رښتيا باندې زۀ بې دمه کړم . وايه څۀ غواړې
اوس ؟“
”چي څۀ او غواړم په ايمانداري سره به ئې راکوي .“

هغه لاس اوچت کړو او د خلقو طرفته ئې اشاره اوکړه اووې وئيل

”هاں هاں ضرور به ئې درکوم . دومره خلقو په مخکښې درته وئيم . اوس اوغواړه .“

ساجد: ”زه تانه د يو رور مينه غواړم . را به ئې کړې شي ؟.“
هغه حوان يو دم حيران شو او ده ته ئې په بړندو بړندو سترگو اوکتل . د بازارونو خلقو هم ساجد ته په حيرانتيا سره کتل . خو په کتو کښې د خلقو يو مينه وه .

ساجد اووئې .
”زه د يو عزت دار کور جوړلو د پاره د عزت دارو په تلاش کښې راوتې يم . او حما دا يقين دې که چيرته ته حما رور شي . نو د رور عزت ساتلو د پاره به ته ضرور د ښه ژوند تيرولو کوشش کوې .“
حوان د ديوال په مدد سره اودريدو او وئې وئيل .

”پرېرده حه نخرې کوې . تا ته پته نشته حما او ستا په شان سپرې چي د بد معاشي ژوند تيروي . نو شريفان به هم خوشحاله وي . که مونږ ترې نه عزت اوغواړو نو دا خلق به مونږ له کله هم عزت

رانگرې . اوس به زه تاته خه اوئيم . په قسم باندي چي په دې دومره لوي بشار کښي عزت غوښتو غوښتو باندي مانه بدمعاش جوړ شو . اوس ته ما رور جوړوي . نو خله زما ټوله خانه خرابه وي .

ساجد په مزه مزه د ده خواجه ته راغلو او د ائي د دواړو ميتونه اونيولو او وني وئيل .

”عزت په غوښتو باندي نه ملاويږي . د مور پلار او رور خور د سوري لاندي حلال رزق خورلو باندي عزت ملاويږي . مونږ دواړه خوانان يو . ولي مونږ په خپله د اوبو څښلو د پاره کوهي نشو کښتلي خه.“

بدمعاش: ”چه ته راته رور وني نو زه به داسي ضرور کووم . وايه . اوس به مونږ خه کوو.“

ساجد: ”ته ماسره خما کور ته لاړ شه او مور پلار سره ملاؤ شه “
بدمعاش: ”کور ته بيا ټوکي کوي زه به مور پلار سره په قبر کښي څنگه ملاويږم؟“

ساجد: ”اوهو....ته پوني نشوي . مور پلار خو خما هم نشته دي

. څنگه چي مه ته رور جوړ کړې هم دغه شان مه يوه بوډي بڼه مور او يو بوډا سرې پلار جوړ کړې دي .

واوره روره . د عزت ژوند تيرولو د پاره ورومېي د خپلو رشته دارانو نه مينه او عزت اخستل وي . د دې نه پس بيا د نورو نه عزت ملاويږي .“

بدمعاش: ”خا رآه ..... چي نن زه خپل مور پلار سره هم ملاؤ شم .“

دوي دواړه د هغه ځانې نه روان شول په لاره کښې ترينه ساجد تپوس او کړو .

”ستا نامه څه ده ؟“

بدمعاش: ”دلته ماته ټول دادا وائي . خو ځا نوم ارشد دي .

ته راته دا اووايه . چي ته په اصل کښې څوک يښي ؟ او ته د نورو په لاندو کښې ولې راځي . څوک رور کوي . څوک مور پلار جوړه وې ... گوره روره صفا صفا وايه . څه دهوکه خوبه نه کوي کنه .“

ساجد ده ته د يقين ورکولو د پاره خپله قيصه د اول نه تر آخره پورې اوکړه . ماکتړل چي يوې شريفې جينې سره به واده اوکړم او

خپل کورته به ئې راولم . خو جينئ والا داسې يوازې سپرې له رشته ورکولونه يريږي د چا چې مخکښې روستو څوک نه وي . په دې دنيا کې کله ناکله د رښتياؤ د پاره لږ ډير دروغ هم وئيل غواړي .

ځکه ئې په دروغو باندې مورپلار کړي دي او اوس ئې دا رور کړو او روان کړې ئې دي . او صرف د يو خور کې دې . “
ارشد چې د ده خبرې واوريدې نو وې وئيل .

”ساجده روره . ستا خبرې اوريدو نه پس مې په رښتيا باندې د عزت ژوند تيرولو ته زړه اوشو . دا خو ډيره ښکلې آيډيا ده . که مونږ دا د يو ځانې بل ځانې ډغرې خوړو والا خلق په خپلو کې يو ځانې شو او عزت او غواړو نو دا عزت داره خلق به انکار اونکړې شي .....“

ارشد: رازه چې دې هوټل ته ننوځو..... يو کپ چائې به اوشکوييا سوچ کوو چې چيرته نه به يوه بڼه خور ملاؤ شي . “
دوی دواړه يو هوټل ته ننوتل . د چائې څښلو په دوران کې دې ارشد ورته وئيلې چې دا څنگه بد معاش جوړ شوې وو.

شوڪ هم د مورد خيتي نه بد معاش نه پيدا كيږي . خو چي روتي ورتنه نه ملاويږي نو پي ايماني كوي . چي عزت ورتنه نه ميلاويږي نو بد معاشي شروع كړي او د نورو نه حان اوچت كښي . كه عزت ورتنه ملاؤ نشي نو اوچت والي خو ورتنه ملاؤ شي كنه .

دچائي خېلونه پس دوي شو كوڅو كښي تير شول او ډيگري ته اور سيدل . شپه ډيره تيره شوې وه . د بالاخانوه د ډهول او د گهنګروگانو آوازونه راتلل .
ساجد اووني .

”د دې حائي نه زر اوزه . حكه چي دلته عزت داره خلق نه راځي
پښتو

ارشد: ”داته شته وي ساجده روره . دلته خو د ټولو نه زيات عزت داره خلق راځي . زه ستا خبره منم او تاسره هم ته حبا خبره اومنه او ماسره بالاخاني ته لار شه په قسم چي زه به ستا پي عزتي نه كووم .“

ده د ساجد لاس اونيو لو او په زور سره ئي راښكلو او يوې بالاخاني ته ئي بوتلو . هلته په مختلفو كښو كښي مختلفو ډمو مجري)

گهياگانې) کولې . څه داسې هم وې چې د گاهگانو په انتظار کښې ناستې وې. ارشد چې ساجد کومې کمرې ته بوتلو هلته يوې بودې مشرې د ډوپرو باجو په مينځ کښې ناسته وه . چې دوى ته ئې اوکتل نو په خندا شوه او د استقبال د پارۀ اودريده .

هم هغه وخت يوه ښکلې ځوانه جينې د بلې کمرې نه راوتله او راغله هغه مشرې ورته ووتې .

”لورې په خپو کښې گهنگروگان واچوه قدر دان راغلى دى .“

ارشد لاس اوچت کړو او وئې وئيل .

”نه ..... گهنگروگان به نه تړې . گوره بودې . تا ماته يوه ورځ وئيلې وو . چې خپله لور د دې دوزخ نه اوځکل غواړم . چې څوک دولت والا ملاؤ شى نو د لور واده به ورسره اوکړم . مونږ دولت والا خونه يو . يو عزت دارمې راوستې دې . مونږ دواړه روڼه يوو . او ستا لور خپله خور کوو او ځان سره ئې يوځو .“

ساجد په حيرانتيا سره ارشد ته اوکتل . هغه چيرته سوچ هم نه وو کړې چې چيرته د يوې ډمې لور به خور کوى . بودې داسې په نه زړه سره اووتې .

”ولې؟ اې ارشده زموږ د دهندي په وخت ولي فضول خبرو کولو
د پاره راغلي يې؟. حأ خپله لار نيسه او مونږ خپل کار کولو ته
پريږده.“

جينئ په خندا کنيې اووئي. ”موري. تا هم خپله خواني په دي
بالاخانه کنيې برياده کړه آيا تا کله داسې گاهک ليدلي دي چي يوه
خوانه جينئ خپله خور جوړه ولو دپاره راغلي وي.“

د مشري د خواب ورکولو نه منکني ساجد اووئي.
”او! دا بالکل عجيبه او نه اوريدونکې خبره ده. دلته راتلو نه
اوراندي ما هم دا سوچ نه ووکړي. خو اوس زه دا گنيم چي ته حأ
ډيره ښه او خوره خور جوړيدې شي.“

ولې ستا په زړه يا په ذهن کنيې کله هم داسې تمنا نه ده پيدا شوې
چي ته يو د عزت ژوند تيرکړي؟“

د ساجد سنجيدگي او په وينا کنيې د صداقت د وجې جينئ يو دم
خاموشه شوه. او ده ته ئي اوکتل. او ده ته ئي په کتو کتو کنيې
حأ سره د نورو ډمو په ژوند باندي غور کولو. او په زړه کنيې ئي
وييلي. حه ميلاويري دوي ته؟ په خواني کنيې وختي قدر دان

راپيدا شى . او بيا هم هغه قدر دان مو د بوډا توب په وخت كښې د
نظره گزار كړى .

دې جينى او دغه مشرې مور ئې خوځله په دې باندي غور كړې
وو . يو ځل ئې ارشاد ته هم ذكر كړې وو . كه چيرته څوك د دولت
والا ئې په عزت سره په نكاح كړى نو لور به ئې د ټول عمر د پاره
دا كار پرېږدى . خو دلته خو دولت نه ميلاويدو . صرف په عزت
سره د خور جوړولو د پاره دوه روڼه راغلي وو .
مشرې اوونې .

” زه دا نه منم چې ستا په شان يو پدمعاش ځما لور خپله خور جوړه
كړى او عزت به ور كړى . او دا دوئم چې تاسره راغلي دي . پته
نشته چې دا هم لا څوك دي . د ده په نيت باندي زه څه پوهيږم .“
ساجد اوونې . ” زه درته د پوليس د لوئي لوئي افسرانو ضمانت
در كولي شم . كه چيرته تاته د قانون حفاظت ملاؤ شى . نو آيا ته
به ځما خور ته ځما په كور كښې د عزت ژوند تيرولو اجازت
ور كړې ؟“

مشرې اوونې . ” پوليس والا بدمعاشانو سره په دهو كو كښې ملاؤ

وی. که چیرته دوی ایمانداره شول نو په دې ښار کښې به دومره بد معاشی اُونشی .“

”ټول پولیس والا یو شان نه وی . حُما د علاقې تهانیدار ، د سټیرل جیل جیلر . او ډی ائی جی صاحب به ستا د لور د حفاظت ذمه واری واخلی . او د داسې لوڼې افسرانو نه دې ایمانی طمع مه کوه . زه به تا دوی له بوخه . دوی سره ملاویدو نه پس او دوی سره خبرو کولو نه پس به تاته حُما د رښتین والی یقین درشی “

جینی مشرې ته رانزدې شوه او وڼې وئیل . ” مورې کله چی یو شریف سرې د دومره لوڼې خلقو نومونه اخلی نو په هغوی بهروسه کول پکار دی . سباء د دوی سره لاره شه او د پولیس لوڼې افسر سره پخپله خبره اوکړه . ما به په زره کښې دُعاکانې غوښتې لکه چی اوس حُما دُعاکانې قبلېږی .“

ساجد خپلې خور جوړولو والا جینی ته ډیر په مینه کتل . او په سوچ کښې شو چی انسان د زره د صداقت نه کوشش کوی نو د هغه کوشش هیڅکله هم بې حایه نه شی . د ایرونه لعل او د ډیران نه گل هم حاصلیدی شی .

شوڪ هم د گندگي نه د پاكوالي سوچ نشي كولي . خو كامياب
كوشش وائي چي پاكوالي هلته هم شته دي . په عام ژوند كښي
داسي خبرې هسي قيصي ښكاري . خو دا قيصي وغيره هم ځموند
ژوند ولاړ او گرځينده كردارونو دوجي مكل كيږي .

په دي شپه د ساجد مور پلار ته يو بل باجوړي ځوي ملاؤ شو او په
دوئمه ورځ ورته د يوې لور د ملاويدو طمع وه .

ساجد مشره ځان سره كړي وه او د ډي آئي جي دفتر ته تللي وو .
او دوي ټولو د هغه د راتلو انتظار كولو .

گل باز خان د ارشد نه پوښتنه او كړه .
”ځويه ته دغه جيني د كوم وخت نه پيژني . د ډي نوم څه دي ؟ او د

كوم ځاني اوسيدونكي ده ؟“

ارشد ورته اووئي . ”د ډي نوم نازو دي او دوي د سوات نه دلته
راغلي دي .“

گل باز خان په خندا شو او وني ونيل . ”موند خويو عجيبه غوندي
ځانديان جوړوو . ته باجوړي . زه آفريدي يم . مور دي افغاني ده .
ساجد مومند دي او نازو سواتي ده . ځاپه خيال چي په هيش يو

کور کښې به د دومره علاقه خلق یو ځای نه وی . حالانکه پېښور غونډې وړوکی کور کښې ټول اوسېږي . خو د یو بل نه بیل بیل . او د یو بل نه ناخبره .....“

گلالی اوونې: ”خو زموږ دا عجیبه غونډې خاندان به څوک اونه منی . ټول به وائی . چی مور ئې افغانی . پلار ئې آفریدی . یو ځوئې مومند یو ځوئې باجوړې او لور سواتی دا څنگه کیدی شی .“
گل باز خان اوونې . ”داسې پوښتنې صرف کم عقلان کوی . موږ ټول د ژوند حالاتو داسې کړی یو . او د یو بل نه ئې لرې کړی یو . موږ ټول پښتانه یو . دا بیله خبره ده چی په ژبو کښې مولېزې فرق دي . ولې ده خو ټوله یوه پښتو کنه .“

هلته د ساجد تقدیر ډیر خوندور وو . حالات په تیزی سره بدلیدل د غرمې نازو د لور په شکل کښې کورته راغله نو یو وړوکی خاندان مکمل شو . صرف د یوې ښځې کمې پاتې وو . هم د دې دپاره خو دا دومره هلې ځلې اوشولې . د محلي خلقو په ډیر په حیرانتیا سره دې کور ته کتل . چیرته چی منځکښې اورانه اورانی وه . په هغه ځای کښې د ټول عمر د پاره د خنډیدو والا خلقو

جنت جوړ شوې وو. د ساجد د واده دپاره دپير په گرمه سره تيارى شروع وې. گلالى او نازو به د محلي كورونو كره تلې او خلقو سره به ئې تعلق جوړولو. په دې محله كښې بعضې داسې خلق هم وو. چى د چا خوشحالى ئې هضميدې نشوه. اول خو به هغوى د دوى نه حان ساتلو خو چى وسوسې ئې دپيرې شوې نو زاناه ئې دساجد دى كره د دې دپاره راغلي. چى دلته حه نخره ده.

واده خو د ساجد دى كره كيدونكې وو. خو درز غويل په ټوله محله كښې وو. چاله هم خوب نه ورتلو. د شپې تر ناوخته پورې به سړى په ييتكونو كښې ناست وو. د بنځو محفلونه به بيل لگيدل. چا به وئيل. ”ساجد چى كله دلته كور جوړ كړې وو. هغه وخت د ده مور پلار مړه شوى وو دا به ئې وئيل. اوس ئې مور پلار د كوم قبر نه راويستل؟“

دمحلي يو كس اووې ”رور او خور ئې هم راپيدا شول. او د مزې خبره دا ده چى د يو شكل د بل سره نه ملاويږي. رنگونه هم بدل بدل دى. د خبرو لهجې هم بدلې بدلې دى. بالكل چرپيا گهر ښكاري.“

”بې غيرته بدمعاش دې . او په خپل کور کښې ئې بدمعاشان ساتلي دي او اوس چرته د عزت داره کورنئ نه جينئ واده وي . دويم کس اووئې . ” د ساجد مور وئيلي چي چيرته د سيدانو په کورنئ کښې رشته شوې ده .“

دريم کس اووئې . ”عجيبه ده د سيدانو جينکئ خو په نورو خاندانونو کښې نه وديري . نو بيا دا رشته څنگه اوشوه .“

چيرته چي بې ايمان اوسيري هم هلته ايمانداره هم اوسيري يو ايمانداره کس اووئې . ”دا خو ډير د خوشحالي خبره ده چي سيد خاندان او يو عام خاندان په خپلو کښې يو ځانې کيري . خانداني شان او شوکت تر ډيره وخته پورې نه وي . په ډير بڼه او نیکو خاندانونو کښې هم کله کله غله او بدمعاشان پيدا کيري . او داسې جينکئ هم پيدا کيري چي ياران ئې وي . که چيرته يو د سيدانو کورنئ ساجد سره

رشته کوي نو دا د سيدانو ډير اعلي صفت دې . اوداهم ده چي ساجد د عزت ژوند تيروول غواړي . او چي په دې حالت کښې مونږ ساجد راغورزو نو دا به زمونږ ډير زيات خراب او د بې ايماني

صفت وی. “

رښتیا او صحیح خبرو والا ډیر کم خلق وی . او اکثر د دروغو په شور کښې د هغه آواز اُورک شی . ساجد په دې باندې پوهه وو چی د محلي د یو سر نه واخله تر بل سره پورې صرف د دۀ په ذات باندې بحثونه کیږی او دا ډیرې د خوشحالی خبرې وې . که تازه خاوند وی . نوې کور وی . نوې حکومت وی . خلق هر یو نوې خیز په آسانتیا سره نه قبلوی پوزه نچوری کوی یې او تنقیدونه کوی . خو بیا په مزا مزا دا پخپله قبلوی . که هغه په زور وی . یا په رضا سره وی .

نازویو ځل زړه ماتې دوجې اوونې .
”للا جانه . مونږ به په محله کښې څنگه اوسیدو . دلته خو ټول زمونږ خلاف خبرې کوی .“

ساجد جواب ورکړو . ”نازوا تۀ چی کومې محلي ته لاړه شې نو تاته به په مزا مزا پخپله معلومه شی . چی هر ځانې کښې د یو کور والا د بل کور خلاف څۀ ناڅۀ ضرور وائی . په مخامخ به خوږې خبرې کوی . او

چي واپس کور ته راشي نو بيا به په طنز سره وائي چي د درې زرو
 ټي وي ئې وو. مونږ کړه خو د دولس زرو روپو ټي وي دې . “
 نازو اووئي . او اولاجانه . داسې خبرې خو زه اکثر اورمه . دغه
 زمونږ محله کښې چي بخاري صاحب اوسپړي د هغه لور د مرزا
 صاحب لور پسي اکثر خبرې کوي . او د مرزا صاحب لور د بخاري
 صاحب لور پسي خبرې کوي . او چي کله يو بل ته مخامخ شي . نو
 زريو بل ته ورغاري ووخي او په مينه محبت سره خبرې شروع
 کړي او بيا په خبرو خبرو کښې د محلي د نورو جينکو عيبونه لټوي
 . دلته په مخامخ يو څه او شاپه شابل څه کيږي . دا څنگه دنيا ده .
 “؟

ساجد اووې ”مونږ به هم په دې دنيا کښې ځان له کور او عزت
 جوړوو . او زمونږ عزت جوړيږي . د دنيا د ستور مطابق شاپه شا
 زمونږ بد وائيږي کيږي . خو مخامخ دا خلق اوس مونږ سره په
 عزت کښې ملاويږي . دا هم داسې دنيا ده . ځما خوږې خوږې .“

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆☆☆☆☆

د عزت ژوند تيرولو په سفر کښې پينځلس ورځې تيرې شوې .
 د ساجد واده تيار شو او ساجد چې د واده په جوړه کښې کله د کور نه
 بهر راوتلو . نو د محلي چې خومره خلق په جناح کښې شريک شوي
 وو . ټول د دغه سيدانو کورنۍ په خيال کښې وو . چيرته نه چې يوه
 ناوې د گل باز خان کورته د اينگور په شکل کښې راوستل وو . هغه
 ځانې کښې د نکاح پروگرام ډير ساده وو . ترڅو چې د واده رسونه
 پوره کيدل . تر هغه وخته پورې د ساجد شريفو جنجيانو د بلقيس
 د محلي خلقو نه معلومات حاصلول .

هغوی ته په دې معلوميدو باندې ډير افسوس اوشو چې د بلقيس
 پلار واقعي د يو لوئي سيد خاندان سره تعلق لرلو . ټولې محلي دا
 گواهي کوله چې بلقيس د يو عزت داره پلار لور ده .

ساجد چې په دې ورځ بلقيس حاصل کړه نو باقی ټوله دنيا ترينه
 هيره شوه . کسره ئې لکه د ناوې غونډې تياره شوې وه . د ده دا

خيال وو چي ناوې به نيغه هم دې کمرې ته راولم . خو چي کمرې ته راورسيدل نو په کمره کښې شه کار پاتې وو. د ده رور ، خور او د محلي نورو جينکو به په نمبر نمبر بنارسئ اوچتوله او ناوې به ئې کتله . د خپل دستور مطابق دمحلي خلقو به ئې مخامخ تعريف کولو.

او چي شا په شا به شول نو پوزه به ئې نچورې کړه او شه نه شه عيب به ئې پکښي يادولو.

ساجد په دې وخت کښې د کور نه بهر په دروازه باندې يوه تختئ لگوله . چي په هغې باندې غټ غټ ليکل شوي وو ”جونگره“ اوس د ده يو کور مکمل شوې وو او شه موده پس به دا کور د ده د اولاد نه ډک شي . د انسان په سترگو کښې چي خومره خوبونه وي . په هغې کښې بعضې پوره شي او بعضو باندې د دنيا د خلقو نظر شي او په کانړو ئې ورله اولي چي مات شي .

په دې وخت کښې چا د کانړي گزار اوکړو . او په کانړي باندې هغه د ”جونگره“ والا تختئ ولگيده . ساجد چي په شا باندې اوکتل نو

چيرته د بلي علاقې بد معاشان وو چي په لاس كښي چا چاقو او چا لركي نيولي وو.

يو بدمعاش اوونې .

”دلته چي كوم ارشد نومي كس اوسيدې هغه زمونږ د علاقې بد

معاش دي . هغه ستا رور خنگه جوړ شو؟“

ساجد ورته په جواب كښي اوونې .

”كه جهگره نه كوي نوته هم رور جوړې دي شي .“

”خبرې مه زياتوه . دوئم بدمعاش اوونې .“ مونږ نازو پيژنو هغه

يوه ډمه ده .“

ارشد يوه غټه چاره په لاس راغلو او په غصه كښي ئې اوونې .

”كه كوم يو بې غيرته خما خور بدنامه كړه نوهم دلته به ئې ختم

كړم.“

ساجد د هغه لاس اونيولو . ”ارشده چاره اونغورزوه . مونږ به جهگره

نه كوو . او په دي باندي پوهه شه چي دا د بلي علاقې والا لكه د

غيرت مندو په مونږ باندي طنزونه كوي او محلي والا لكه د بي

غيرتو زمونږ تماشه كوي . خكه چي دا بزدله دي . زمونږ هيڅ هم

نشی کولې . د دې د وجې ئې د بل ځانې امداد راغونښتې دې . “
د محلي يو شريف سړی اوونې . ” ساجد تهېک وائي . دا بدمعاشان
خوک دی ؟ او د کوم ځانې نه راغلی دی . “
” د هر ځانې نه چی راغلی دی . “ بل سړی اوونې . ” بدمعاشانو له
هم بدمعاشان راخی . مونږ له د دوې په مینځ کښې راتلل ندی
پکار . “

ولې نه دی پکار ؟ هم هغه شريف سړی اوونې . دا د محلي د عزت
خبره ده . که چيرته په مونږ کښې د چا د ساجد نه گيله وي .
نومونږ به په خپلو کښې جرگه اوکړو او هغه گيلې به ختې کړو . “
د دۀ داسې روغې خبرې اوریدو سره يو بدمعاش دۀ له په مخ
سپیره ورکړه .

ارشد په هغه بدمعاش راټوپ کړې . او يو طرف ته ئې راخکلو .
بل په ارشد باندي رامنډه کړه نو ساجد هم مجبوره شو او په جنګ
کښې شامل شو . د محلي خلق يو خواجه بل خواجه تښتيدل . ښځو
کهږکې کهولاؤ کړې او تماشه ئې کوله . د ارشد په لاس کښې چارۀ
وه بدمعاشان به ورله د يرې نه راتلل . ساجد يوازې وو . بدن نه

ئې وينو دارې وهلي. هغه به بدمعاشان وهل او هم به ئې چغې وهلي .

”حې لار شې د دې حائي نه ..... دا حما كور دې . زه به تر آخري سلگي پورې د دې د حفاظت دپاره جنگيږم . اي خلقو تاسو ته دا گيڼله ولي ده چي حما روستو ژوند خراب وو . تاسو زمونږ دې حالت ته اوگوري چي د عزت ژوند دپاره څنگه ستاسود لاسه په وينو كښي ډوب يو.“

په دې وخت كښي ده يو بدمعاش ته سوک وركړو او په شائي كړو . نوبل بدمعاش د شانه راغلو او په سر ئې په ډانگي اووهلو . په ده باندي چكر راغلو او د جونگري په دروازه كښي راپريوتو . ارشد زر رامنډه

كړه او هغه بدمعاش ئې په چاره اووهلو . او بيا په بل پسې ورتاؤ شولو . هغه بدمعاش زر په شا اوتښتيدو او وريسي نور هم اوتښتيدل . گل باز خان وريسي د محلي تر آخري سره پورې كوتك په لاس منډې ووهلي او هم دغه شان درې واړو پلار او حامنو ډير په بهادري سره مقابله وكړه او ميدان ئې صفا كړو .

ساجد په زمزمبولی په مزه مزه پاسیدو . د کور د مخې د ورپه درشل اودریدو ، په یو لاس ئی دُرشل اونیوه او بل لاس ئی د محلي خلقوته اوخوځوو او وې وئیل : ای زما د محلي پښتتو! تاسو اولیدل چې زما په کور دشمنانو حمله اوکړه او حمله ئی ځکه اوکړه چه ستاسو لاس وو ورسره . خومره د افسوس خبره ده چې تاسو زما د بي عزتی د پاره ، د خپلي محلي د یو ورور د بریادی د پاره د بهر نه زما دشمنان راوستل او زه ئی په کور بي عزته کړم . دا ولې ؟ اخرزما څه قصور ، څه گناه او څه جرم دي ؟ تاسو ټولو ته پته ده چه زما په دي دومره لویه دنیا کښې څوک وو؟ . په معاشره کښې زما هیڅ حیثیت او عزت نه کیدو . د خپل حیثیت او عزت جوړولو د پاره یوه بي لارې بودی او یو بدکر داره بودا م خپل مور پلار جوړ کړل . هغوی له م د یو تابعدار ځوی مینه ورکړه چې په بدله کښې هغوی ماله د مور پلار مینه راکړه . یو بد معاش او وران کار ځوان م ورور کړو او هغه م نیغې اوسې لارې ته د راوستو کوششونه اوکړل . یوه ډمه م خور کړه او د حیا په

لوپته کنبې م پته کړه . چې دا ټول د بدو نه توبه کار شول او ټول په روزگار کې شو نو بیا م یوه داسې جینې واده کړه چانه چې د واده په رومبې شپه خپل خاوند کالی او روپې لوټلو نه پس تبتیدلې وو . هغه ناوې چې ټوله شپه ئې د خپل خاوند د راتلو قدمونه شمارل خو هغه رانځې نو .

ای زما د محلي پښتنو ! ما د معاشري ټول هغه کسان راغونډ کړل او د مور ، پلار ، رور او خور په مزی م اوتړل کوم چې زما غونډې بې اسرې ، بې حیثیته او بې وسه وو ما هغوی ته د ژوند تیرو لویو صحی لاره نه صرف په گوته کړه بلکه هغوی ټول م د گوټې نه اونیول او په پښتو

پاپلی م هغوی د قدم اوچتولو جوگه کړل . آیا دا جرم دې ؟ گناه ده ؟ که دا جرم وی ، که دا گناه وی نو زه به چرې هم دې نه توبه کار نشم . زما کور یو مثالی کور دې . زما جونگره یوه مثالی جونگره ده . راضی چې ټول په شریکه یوه داسې دنیا را جوړه کړو چې هغې کنبی د معاشري هر یو بې وسه او پریوتی کس ته پوره پوره حق حاصل شی او چې هغی کنبی د نفرتونو یوئین نه وی بلکه اخلاص

وی ، مینه وی ، ایشار او همدردی وی چی هغې کبني د قومیت ،
قبیلسې او ذات پات د نفرت نظریې نه وی او چې کله هر یو کور
کبني دا سې مینه محبت شروع شی نو بیا به ټول وطن یو مټې او یو
آواز وی . دا عین پښتو او دین اسلام دې

بلقیس دناوې په سره جوړه کبني د پردې شاته هغه سره په خوا
کبني جخته ولاړه وه په خپلو سرو منگلو او سره بنارسی ئې د هغه
د بدن سره وینه اوچوله او چې کله هغه خپل تقریر ختم کړو نو د
لاس نه ئې اونیوو ، او کور ته ئې دننه کړو .

سلیم راز

دیوی معاشری و گہری د آدب پہ
ذریعہ کیوبیل پہ تجریو کنبی
شاملیبری او شعور ترے اعلیٰ.
پہ یو مخصوص دور او یوہ
مخصوصہ علاقہ کنبی ڈ
اوسیدونکو یوبل سرہ تعلق

ایاز اللہ خان

رشتہ، ربط، ضبط، او ڈروند تیرولو عمل معاشرتی ژوند بللے شی چہ پہ
معاشرہ اوساج یاساجی وجود بانڈے یادیری ڈ اوسیدونکو سماجی شعورئی
عکاسی کوی۔ دغہ شان سماجی شعور دانسانی خیالاتو، تصوراتو، افکارو او
نظریاتو نوم دے یعنی سیاسی، معاشی، معاشرتی، قانونی مذہبی او فلسفیانہ
افکار، سائنس، ادب او نور علوم فتون دساجی شعور مختلف شکلوہ دی او
اودخپل دور داظہار وسیلی یا ذریعی دی۔ چونکہ ادب پہ معاشرتی ژوند کنبی
پیدا کیبری او دمعاشری افرادی تخلیق کوی حکہ نو ژوند او معاشری سرہ
پیر ژور قریبی تعلق لری او حکہ دمعاشری نہ پیلیدے نہ شی۔ او حکہ شاعر
ادیب دقوم ذہن ژہ او نظر کنبرلے او بللے شی۔ او حکہ ددوی نہ پہ حائے دا
طمع کیدے شی چہ ڈ ملک او قوم اجتماعی مفادات عصری رجحانات او قومی
ترجیحات بایڈ پہ نظر کنبی اوساتی او دخپل فکر او قلم پہ ذریعہ دخلقو ذہنی
تربیت او فکری رہنمائی وکری او پہ معاشرتی ژوند کنبی خپل منصبی کردار
ادا کری۔

سلیم راز

اعراف

091-2580006
0312-5945568
aaraf1976@yahoo.com

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**